Hayat Ansiklopedisi

Mektepler açılmak üzeredir. Tatilde alamadığınız cüz - lerinizi bir an evvel tedarik edin

Cumhuriyet

Dokuzuncu sene: No. 2990

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektup adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul, No 246
Telefon: Başmuharrir: 22366, Tahrir müdürü: 23236, İdare müdürü: 22365, Matbaa: 20472

Cuma 2 Eylül 932

Hayat Ansiklopedisi

1000 kitap yerine bir kitapla işinizi görmek isterseniz Hayat Ansiklopedisini alınız.

Almanya Fransa Hükûmetine Bir Nota Verdi

Dünya Güzelinin Dairesi dün yüzlerce ziyaretçi ile dolup boşalmıştır.

Buğday nasıl Müdafaa olunur?

Bu işin bir misaline son ay zarfında Fransa'da tesadüf oluundu. Bu sene Fransa'da mahsulün hem iyi, hem pek mebzul olduğu hakkındaki spekülâsyon tahminleri ortalığı telâş ve heyecana düşürdüğünden orada buğday fiatları son yıllarda emsali görülmemiş bir tenezzül ile az zamanda kentalı yüz franga kadar indi verdi, ve bu da memleketin ziraat hayatında ve onunla sıkı surette alâkadar umumî hayatında adeta yeni ve şiddetli bir buhran husule getirdi.

Buğdayın kentalı 100 frank demek, kilosu 1 frank, yani bizim paramızla 8 buçuk kuruş demektir. Fransa'da buğday fiatının bu derecesi Fransız'ların felâket diye telâkki ettikleri bir fiattır. Şunun için ki bu fiat köylüye kat'iyyen kurtarmaz diyorlar. Bu fiat köylüye kurtarmayınca millî iktisadın hercümerç olması işten değildir itikadı umumî olduğu kadar kat'idir.

Bu sütunlarda defalarla izah ettiğimiz kaide: Köylünün bellibaşlı mahsulü olan buğday para etmezse köylü müşkül bir hayata düşerek iştira kuvvetini kaybeder, neticede bundan memleketin bütün iktisadî hayatı müteessir olur.

Bu telâş ve endişe ile Fransa'da buğday fiatının bu sukutuna karşı bütün teşkilâtlar ayaklandılar. Hükumet azamî müzaheret etmek azmile hususî teşkilâtların faaliyetini teşvik etti. Ziraat sendikaları ve kooperatifler harekete geçerek köylü çiftçinin buğday mahsullerini pazara gelmekten menetmek üzere her tarafta büyük ambarlar açtılar, ve müstacel ihtiyaçları için köylü çiftçiye vâsi mikyasta avanslar vermek çaresini buldular. Bu işe devlet bankasına kadar bütün malî müesseseler alâka gösterdiler, ve böylelikle mes'ele bir ay bile sürmiyen bir müddet zarfında hallolunmuş oldu. Buğday fiatı geçen hafta 122 franga kadar yükseltilmişti. Şimdi o emin ve seri adımlarla asıl hedefi olan 140 franga doğru gidiyor. Bu satırlar Cumhuriyet'te intişar ederken Fransa'da buğdayın kentalı, yani 100 kilosu 140 franga ya varmış, ya çok yaklaşmış olacaktır.

Kentalda 140 frank, kiloda 1,40 frank, yani bizim paramızla 12 buçuk kuruş demektir. Bu para beher kiloda Fransız köylüsünün cebine girecek paradır, ve unutmamalıdır ki 140 frank Fransız millî buğdayı için derpiş olunan asgarî fiattır.

Bu vaziyeti temin etmek için Fransa'da hükûmet resmen ve filen müdahaleye lüzum görmedi, ve fakat hususî teşekküllerin mesaisini bütün kuvvetile teşvik ve himaye etti, ve orada vaziyetin ıslahına himmetin bu derecesi kâfi geldi.

Bizim ziraat hayatımızda henüz sendika ve kooperatif teşekkülleri bulunmadığı cihetle bizler bu gibi teşekküllerin başka memleketlerde sırasına göre her suretle ifa ettikleri müessir hizmetlerin menfaat ve nimetlerinden mahrumuz. Nitekim millî buğdayı korumak için iki üç senelik didinme sonunda nihayet bir kanun neşredebildik ve onun tatbikını Ziraat Bankasına tevdi eyledik. Bu tatbikatın ne şekil ve surette yapılacağını da henüz pek iyi bilmiyoruz.

* * *

Fransa'daki son misalinden de anlaşılabileceği üzere bizde Ziraat Bankası kendisine tevdi olunan vazifeyi ancak bir suretle müessir ve buğday mahsul ve müstahsiline müfit olarak ifa edebilir: Mahsul zamanında piyasaya arzolunan malın fazlasını kendisi satın alarak bilhassa taşralarda ve alış merkezlerinde depo ederek. Ziraat Bankası kendi satın aldığı buğdayları derhal piyasaya arzetmiyecektir ve etmemelidir. Çünkü zaten kendisinin müdahalesi piyasanın fazlasını kaldırmaktan ibaret olacaktır.

Bu seneki buğday mahsulümüz ihtiyacımıza yeter yetmez bir halde olduğundan eğer bizde de Fransa'daki teşekküller bulunsaydı buğday fiatı bizde normal olarak asgarî 10-11 kuruşu bulurdu. Fransa'da bu fiatın asgarî 12 buçuk kuruş olacağını arzettik. Fakat bizde öyle teşekküller olmadığı cihetle maatteessüf bizler onların yaptıkları gibi vaziyeti bugünden yarına riyazî hesaplarla sağlam esaslara irca edemiyoruz.

Bu seneki buğday vaziyetine göre bizde şimdi hayliden hayliye ucuz olan fiatlar kânunlardan sonra ister istemez yükselecektir. Ziraat Bankamız bu hakikati kavrıyabilse hem köylüye hizmet edebilir, hem kendisi müstefit olurdu.

Maatteessüf bugünün fiatları buğday talimatnamesinin deruhde ettiği asgarî miktardan daha aşağıdır. Bu fiatın bilâhare kendiliğinden yükseleceği bizce şüphesiz ise de o yükseklikten köylünün faydası az olmasından bihakkın korkulur.

Bizde köylüyü korumak için buğday siyasetinde takip olunacak yegâne usul, şu mahsul aylarında fazla malı stok yapmaktan ibarettir.

YUNUS NADİ

Dünya Güzeli ve güzellik bahsi

Keriman H. genç kızlara neler tavsiye ediyor?

Dünya Güzeli saçlarını kestirdi, hafif şekilde boya da kullanıyor

Dünya Güzeli sevgilisi ile beraber

Başvekilin telgrafı:

Keriman Halis Hanımın İstanbul'a gelir gelmez matbaamızdan; Reisicumhur Hz. ile Başvekil Paşa Hz. ne arzı tazimat ve teşekkür telgrafları çektiğini yazmıştık. İsmet Paşa Hz. dün Heybeliada'dan Dünya Güzeline şu cevabî telgrafı göndermiştir:

Keriman Halis Hanımefendiye
İstanbul

Heybeliada 1 — Telgrafınızı aldım. Nezaketinize teşekkür ederim. Afiyetle gelmenizden memnun oldum. Saadetler dilerim.

Başvekil
İsmet

*

48 saat evvel.

Ekspresin birinci mevki kompartimanlarından birindeyiz. Keriman H., babası Halis Bey, kardeşi Kenan Bey ve ben.

Uykusuz geçen gece bitmek üzere... Şafak atıyor. İstanbul'a varmağa beş altı saat kaldı. Hepimiz uykusuzuz. Hele ben kırk sekiz saattir gözlerimi yummadığım için hepsinden fena vaziyetteyim. Susuyoruz.

Keriman H. birdenbire bana dönerek soruyor:

— Bende bir değişiklik var mı?

(Mabadi 6 ıncı sahifede)

Dünya Güzeli kendisini ziyaret eden eski merkez kumandanı Emin Paşaya Avrupa hatıralarını anlatırken

Reisicumhur Hz.

Dün Boğaz'da bir tenezzüh yaptılar

Reisicumhur Hz. dün Dolmabahçe sarayında istirahat etmişler, akşam üzeri Boğaziçi'nde bir tenezzüh yaparak Tarabya'da bir müddet istirahatten sonra tekrar saraya avdet buyurmuşlardır.

İnhisarlar Vekili

Rana Bey İzmir'den avdet ediyor

İzmir 1 (A.A.) — Bergama'dan avdet eden Gümrükler ve İnhisarlar Vekili Ali Rana Bey bu sabah İzmir içindeki müessesatı, incir, üzüm, tütün depolarını ve İnhisar tütün fabrikasını gezmişler, sonra Vilâyete, Kumandanlığa, Belediyeye ve C. H. Fırkasına giderek arzı veda etmiştir. Öğleden sonra İzmir vapuruna rakiben İstanbul'a müteveccihen şehrimizden hareket etmişlerdir.

Yeni kadroya nazaran İzmir'de İnhisarlar başmüdürlüğüne Tütün İnhisar başmüdürü Sezai Bey, muavinliğe de İbrahim Bey tayin edilmişlerdir. Vekil Bey muhabirimize vaki olan beyanatında: Çamaltı memlehasının asrî bir surette idare ve işletilmesine ehemmiyet atfetmekte olduklarını ve Foça ambarlarının kullanılması mes'elesini esaslı surette tetkik edeceklerini ifade buyurmuşlardır.

Maarif Vekili Antep'te

Antep 31 (A.A.) — Maarif Vekili Esat Bey bugün ilk ve orta mektepleri ve şehrin mensucat, sabun ve bakır fabrikalarını, elektrik santralını gezmiş ve halkla hasbıhal yaptıktan sonra Fevzipaşa'ya hareket etmiştir.

Türk - Macar Dostluğu abidesi

Budapeşte 1 (A.A.) — Türk - Macar uzlaşmasını ve Budin kalesi etrafında çarpışırken ölen Türk ve Macar'ların hatırasını ebedileştirmek için Buda'da yapılan abidenin açılması merasiminde hazır bulunmak üzere Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti azasından Kocaeli meb'usu Reşit Saffet Bey Peşte'ye gelmiştir. Abide ayni harbin yıldönümü olan 2 eylûlde açılacaktır.

KENDİ KENDİMİZİ TENKİT:

İktisadiyatta rekabet bahsi

Rekabet serbest iktisadın nâzımı olarak bilinir. Bu o demektir ki her işte her istiyen çalışır, muvaffak olan olur, yürür gider, muvaffak olmıyan yuvarlanır ve mahvolur.

Bu kaidenin esasında hiç isabet yok değildir. Fakat bilhassa umumî harptenberi yer yüzünde canlı ve cansız o kadar fazla zayiat olmuştur ki artık bundan sonrası için insanlar imkânı bulundukça gelişi güzel ziyanların önüne geçmeği adeta ifası zarurî bir vazife bilmeğe başlamışlardır. Meselâ İsviçre'de ve hatta İtalya'da bir fazla otel açmak için behemehal hükûmetten izin almak lâzımdır. Oralarda eğer mevcut oteller kâfi ise hükûmetler bir yenisinin açılmasına müsaade etmiyorlar. Sebebi yeni açılacak otel mevcutların ziyanını mucip olacak ve ihtimal ki kendisi de muvaffak olmıyarak batacaktır. Hükûmetler artık böyle ziyanlara cevaz vermek istemiyorlar.

Rekabete gem vuran bu yeni iktisadın adına Avrupa'da idare altına alınmış iktisat diyorlar. Kısmen bizim temayülümüz de buna ise de bizim gidişimizin öyle pek te dört başı mamur olmadığını rekabetle yekdiğerlerini mahvetmeğe çalışan millî fabrikaların kesretinden ve hâlâ alabildiğine çoğalmaları imkânından istidlâl etmek mümkündür.

İktisatta sistemi yapan isim değil, iştir.

* *

Dünya Güzeli ve baba annesi

Almanya'nın silâhlanmak hakkı

Fransız hükûmetine dün kat'î bir nota verildi!

«Müsavat reddedilirse Alman ordusu kendiliğinden dirilecektir!»

Fransız matbuatı Küplere biniyor!

Paris 1 (A.A.) — Fransa'nın Berlin büyük elçisi M. François Poncet, dün Almanya Hariciye Nazırı Baron Von Neurath'ın kendisine tevdi eylemiş olduğu Alman millî müdafaa ordusunun yeniden tensiki hakkındaki notayı Fransız hariciye nezaretine göndermiştir. Bu vesikanın tevdii Alman millî müdafaa ordusu kadrolarının genişletilmesi hakkında Almanya'nın yapmış olduğu ilk teşebbüstür.

M. Herriot'nun kalemi mahsus müdürü, Alman notasını Başvekile tevdi eylemek üzere dün Cherbourg'a hareket etmiştir.

Alman Hariciye Nazırile Fransız sefirinin mülâkatı

Berlin 1 (A.A.) — Tahdidi teslihat hakkındaki Alman notasına dair Fransız'ların verdikleri haberler üzerine salâhiyettar mehafil, pazartesi günü Alman Hariciye Nazırı ile Fransa'nın Berlin sefiri arasında mahremane bir mükâfat vuku bulmuş olduğu haberinin doğru olduğunu beyan etmektedirler.

Bu mülâkatın gayesi, tahdidi teslihat mes'elesinde Almanya'nın serdedeceği talebin ne suretle karşılanacağı mes'elesini tenvir etmek idi. Bu husus ise Cenev'rede Fransız Hariciye Nazırı ile birlikte takarrür ettirilmiş bir şey idi. Her türlü suitefehhümün önüne geçmek için Alman Hariciye Nazırı Fransız sefirine şifahî izahatının tahrirî bir hulâsasını tevdi etmiştir.

Bu hulâsanın bir nota veya bir memorandom olduğunu söylemek

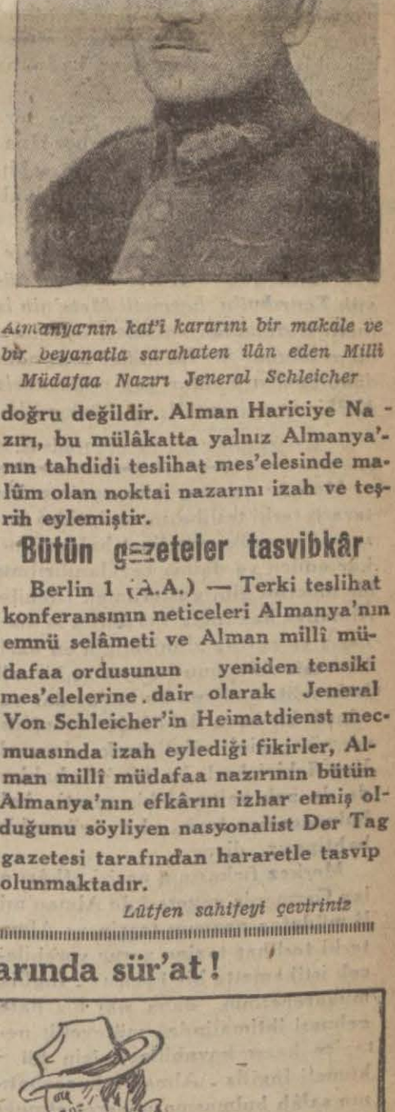

Almanya'nın kat'i kararını bir makale ve bir beyanatla sarahaten ilân eden Millî Müdafaa Nazırı Jeneral Schleicher

doğru değildir. Alman Hariciye Nazırı, bu mülâkatta yalnız Almanya'nın tahdidi teslihat mes'elesinde malûm olan noktai nazarını izah ve teşrih eylemiştir.

Bütün gazeteler tasvibkâr

Berlin 1 (A.A.) — Terki teslihat konferansının neticeleri Almanya'nın emnü selâmeti ve Alman millî müdafaa ordusunun yeniden tensiki mes'elelerine dair olarak Jeneral Von Schleicher'in Heimatdienst mecmuasında izah eylediği fikirler, Alman millî müdafaa nazırının bütün Almanya'nın efkârını izhar etmiş olduğunu söyliyen nasyonalist Der Tag gazetesi tarafından hararetle tasvip olunmaktadır.

Lütfen sahifeyi çevriniz

Ada vapurlarında sür'at!

— Bu yaz nerede oturuyorsunuz?

— Ada vapurunda azizim!..

Büyük Türk - Hün İmparatoru — (M. E. 209-174)

Tercüme, iktibas ve saire her türlü hakkı mahfuzdur

Muharriri: YUSUF OSMAN

Sulh talebi - Mete'nin vaziyeti - Sulh perverliğin saikleri - Otağın ılık döşeğinde söylenen sözler...

28 —

Çin Fağfurunun ricası:

Pe - Tang kalesinde mahsur kudurmuş yırtıcı bir hayvan hırs ve ümitsizliğile dolaşan Kao - Ti uzaklarda kurulmuş Hun çadırlarına yes ile bakıyor. Etrafı tarassut ediyordu. Çadırların ortasında, büyük ve ihtişamlı bir otağ nazari dikkatini celbetti [1]. Otağ bembeyazdı. İçi ve dışı çok süslü olduğu anlaşılıyordu. Otağın tepesinde dalgalanan kocaman bir sancakta yırtıcı kuş resimleri işlenmişti. Muhafızların çokluğuna ve çadırın ihtişamına bakılacak olursa, bunun, Hun imparatoru Mete'nin has otağı olduğuna şüphe kalmazdı. Kao - Ti bir aralık, otağdan, genç ve güzel bir kadının debdebe ile çıktığını gördü. Kadın çok değerli ipekli elbiseler giyinmiş türlü mücevherlerle süslenmişti. Bu hanımın, Mete'nin sevgili refikası ve has hatunu yani imparatoriçe olduğu anlaşılıyordu.

Sulh talebi:

Kao - Ti ümitsizliğin verdiği bir şeytanlık ile düştüğü felâketten kurtulmak çarelerini düşünüyordu. Zihnini birdenbire, bir fikir, şimşek gibi aydınlattı. Acaba, Hun Kraliçesine müracaat edemez mi idi? Muhasaranın kaldırılması için: Ricalarla, hediyelerle, vaitlerle, makul sözlerle evvelâ kadını ve o vasıta ile çetin Mete'yi kandırıp yumuşatamaz mı idi? Böyle bir teşebbüste bulunmakla ne kaybederdi? Bunu yapmalı idi. Fağfur derhal, zabitlerden birini çağırdı. Yanında mevcut bütün mücevherleri, bir ipek mendile koydu. Bunu, Kraliçeye zabit marifetile gönderdi ve hürmet ve tazimatını arzetti. Zabit, bu nazik vazifeyi yaptığını Fağfur'a söyledi. İmparatoriçe düşman hükümdarının bu hatır okşıyan nazik hareketinden memnun oldu. Hele parıl parıl parlıyan elmaslar, çayır renginde zümrütler, kankırmızı yakutlar, altın bilezikler, iri inciler, genç kadının gözlerini kamaştırdı.

Kao - Ti ertesi günü, gene bir çok değerli hediyelerle beraber Hun imparatoriçesine Çin'in tumturaklı üslûbile yazılmış, meali aşağıdaki mektubu gönderdi:

«Gök ile yerin doğurduğu güneşle ayın tahta geçirdiği Hyungnu en büyük Tanrıkut'u, haşmetli Mete'nin ismetli Hatununun mubarek ayaklarına arzolunur ki: İki millet arasında dökülegelen kandan çok müteessiriz. Kalbimiz sızlıyor. Necip Türk milletine karşı hiç bir husumetimiz yoktur. İşgal ettikleri yerleri geri almak hevesinde değiliz. Biz sulh isteriz. Haşmetli Hun hükümdarı lûtfen kabul ederse barışmağa hazırız. Bu insanî vazifeye tavassutunuzu göz yaşlarile dilerim. Buna bedel, dünyanın bütün hazinelerini ayaklarınıza arz ve takdime hazırım ve ilâ »

Çin tarihlerine göre Hatunun Mete'yi kandırmak için kullandığı işveli sözler, koca Tanrıkut'u yumuşatmış imiş. Hatun, gecenin sükûnu içinde, otağın ılık döşeğinde Mete'ye demiş ki:

«Bu harp ne kadar uzadı! Birbirimizden çok zaman yırak kalıyoruz. Bu yüzden hasret içinde kıvranıyorum. Artık bitse de seninle doya doya başbaşa kalsam. Çin'liler de çekirge sanki sürüsü biter tükenir gibi değil... Ülkelerinin de sonu yok ki.. Meydan muharebesi ne şerefli oldu! Ne de kolay ve çabuk neticelendi! Aslanımı orada şan ve şevket içinde gördükçe ne seviniyordum. Şimdiki vaziyetimiz o kadar parlak değil. Bilir misin, vaziyetimizi neye benzetiyorum? Tavşan yuvası önünde bekliyen dağ gelinciğine (2).

Çin hükümdarı sulh teklif ederse kabul etmek daha muvafık olmaz mı? Aldığımız yerleri bize bırakmak şartile sulh yapar, sonra canımız isterse gene Çin'e çullanırız.»

Hakiki sebepler:

Hatunun bu ve buna benzer sözlerinin Mete üzerinde az çok müessir olduğu fark edilse bile Mete'yi sulhperver davranmağa başka âmillerin sevketmiş olduğu muhakkaktır. Koca Mete'nin, büyük zafer şemerelerini bir kadın işvesi için feda ettiğini akıl ve mantık bir türlü kabul etmez. Bunun başkaca maddî ve manevî saikleri vardı. Meselâ:

1 — Mete, Hun hizmetine giren Çin jenerali Sin'in kumandanlarından Vang-Hoang ile Çao-li'nin ellerindeki Hun kıt'alarile küllî kuvvete iltihakını emretmişti. Halbuki bunların vaktinde gelmediğini görmüştü ve bundan şüpheye düşmüştü. İki kumandan aslen Çin'li idi. Ana vatanlarının hizmetine girerek Mete'ye ihanet etmiş olmaları mümkündü. Sonra, bu kumandanların Mete'ye sadık kalmış oldukları anlaşılmış olmakla beraber, o dakikada, bu gecikmenin Tanrıkut üzerinde kuvvetli bir tesir yapmış olması mümkündür.

(Mabadi Var)

(1) Marcel Brion - La vie des Huns (s:39)

(2) Marcel Brion - La vie des Huns. (s. 39).

Şehir ve memleket haberleri

9000 liralık İhtilâs davası...

Balıkhane memuru bu parayı nasıl aşırmış?

İstanbul balıkhanesinde Belediye oktruva memuru bulunan İbrahim Ef. isminde birisi, makbuzlarda tahrifat yapmak, hesap defterlerindeki yekûnları yanlış olarak kaydetmek suretile dokuz bin lira ihtilâs etmiş ve mevkufen Ağırceza mahkemesine verilmiştir.

İbrahim Ef. nin bu suiistimali çok garip bir şekilde meydana çıkmıştır. Oktruva memurları arasında bazı becayişler yapılmış, bu meyanda İbrahim Ef. de Balıkhaneden alınarak başka bir mahalle tayin edilmiştir. Fakat İbrahim Ef., tekrar Balıkhanedeki memuriyetine iade edilmesi hakkında müteaddit makamlara müracaatlerde bulunmuş, ötedenberiden tavsiyeler almış, çaldıkça kapı bırakmamıştır.

İbrahim Ef. nin bu mütemadi müracaatleri, Belediye erkânının zihinlerinde bir şüphe uyandırmış, Balıkhane oktruva memurluğunun bu kadar ısrarla talep edilmesindeki hikmeti anlamağa sevketmiştir.

Bu şüphe üzerine İbrahim Ef. nin zamanı memuriyetindeki hesapları tetkik edilmiş ve bu muazzam ihtilâs ile karşılanmıştır. İbrahim Ef., bu (9) bin liralık ihtilâsı o kadar meharetle yapmıştır ki, bunu tesbit etmek için müfettişler aylarca çalışmışlardır.

İbrahim Ef. nin muhakemesine dün devam edilmiş, maznunun gösterdiği müdafaa şahitlerinin celbi için muhakeme talik edilmiştir.

Maarifte ve mekteplerde

Liseler açılıyor

Maarif Vekâleti bilûmum liselerin ayın on yedisinden itibaren tedrisata başlamalarını tebliğ etmiştir.

Ecnebi lisan muallimleri

Lise ve orta mekteplere almanca, ingilizce, fransızca muallimleri alınmak üzere bir müsabaka imtihanı açılacaktır.

İmtihanlar 25 eylûlde Darülfünunda yapılacaktır.

Soruyoruz?

Kayışdağı caddesinin hali

Sultanahmet camii ile Ayasofya arasındaki boşluğa bir park yapılmak ve o çirkin manzara ortadan kaldırılmak için Belediye bütçesine kâfi tahsisat konulmuştur. İstanbul Beleldiyesinin burada vücude getireceği parka hiç itiraz etmemekle beraber şehir hududu dahilinde bundan daha mühim, daha sıhhî olmak üzere yapılacak bir çok işler bulunduğunu söyliyebiliriz.

Ezcümle İstanbul'un Anadolu yakasında ve demiryolu üzerindeki köyler birer sıhhat ve afiyet kaynağı olmakla beraber burada Belediyenin mevcudiyetini ihsas edecek hiç bir eser, hiç bir faaliyet yoktur. Bu köyler bir üvey evlât gibi unudulmakta, bakımsızlıktan kıvranmaktadır. Misal bir iki üç beş değil.

Maamafih biz bir çok emsileden sarfı nazarla yalnız birini işhat eyliyeceğiz ki o da adile, sanile, tozu ve toprağı ile maruf Kayışdağı caddesidir. Eğer teşbih caiz ise kadit haline gelmiş, caddelikten çıkmış, yazları toz, kışları çamur deryası halini almış olan bu cadde Kadıköy'üne ve havalisine indirilen su, kömür, hububat, odun arabalarının geçtiği bir yoldur. Bu yol sabahtan başlıyarak geceyarılarına ve hatta yaz mevsimlerinde bilâinkıta sabahı sabaha ulaştırarak işliyen bütün ağır vesaiti nakliyenin yegâne geçididir. Caddenin sathındaki toz - bir arazozla sulanarak ve daha sonra süpürülerek bastırılmadığı ve temizlenmediği için - bazı mahallerde hemen hemen beş santimi geçmiştir. Hiç bir gün eksik olmıyan rüzgârlar bildiğimiz mertebei adat ile ifade edilemiyecek kadar çok mikrop taşıyan tozları bütün evlere tıkmakta ve imkânı teneffüsü muhale kalbeylemektedir.

Her şeyi bir tarafa bırakalım. Fakat sihhat ve hayat üzerinde fena tesirler yapan bu caddeyi Belediye lüzumca Sultanahmet parkından daha mı aşağı görüyor diye,

Soruyoruz?

Muhtelit Türk Yunan mahkemesi

14 davayı hükûmetimiz lehine reddetti

Muhtelit Türk - Yunan hakem mahkemesi; muhtelif kimseler tarafından hükûmetimiz aleyhine açılmış on dört davaya dün bakarak neticelendirmiş ve kararlarını tefhim etmiştir. Bu davaların on dördü de hükûmetimiz lehine olarak reddolunmuştur. Heyeti umumiyesinden istenen tazminat miktarı dokuz yüz altmış bin liradır.

Muhtelit Türk - Yunan mahkemesi bu ayın on yedisinden on bir teşrinisaniye kadar yaz tatili yapacaktır.

Tayyare Cemiyeti tarafından da Ogüst Norman inşaatı bahriye Fransız şirketi aleyhine muhtelit Türk - Fransız mahkemesinde bir dava açılmıştır. Bu mahkeme faaliyete geçtiği zaman bu davaya da bakılacaktır. Mülga Donanma Cemiyeti tarafından bu şirkete evvelce bazı siparişler yapılmış ve avans olarak ta mühim miktarda bir para verilmiş ve bilâhare Donanma Cemiyetinin muamelâtı Tayyare Cemiyetine devredilmiş bulunduğundan bu avansın istirdadı için mevzuu bahis dava ikame olunmuştur.

Şehir işleri

Yıldız bahçesi mes'elesi

Yıldız bahçesinin mukavele müddeti bittiğinden bedeli icarının tenzili suretile bahçenin tekrar Belediyeye verilmesine Maliye Vekâletince karar verilmişti. Fakat bu hususta Belediye ile Defterdarlık arasında ihtilâf çıktığından Belediyece Maliye Vekâletine müracaat edilmiştir. Vekâlet Defterdarlığa yeniden talimat vermiştir. Bir iki güne kadar tekrar temas ve bu mes'ele intaç edilecektir.

Otobüs regülatörleri

Otobüslerin regülâtör koymaları için verilen kat'î mühlet dün akşam bitmiştir. Maamafih, otobüs sahipleri yeniden Belediyeye müracaat ederek bu hususta kendilerine kısa bir müddet daha verilmesini rica etmişlerdir. Tetkikat yapılmaktadır.

Avrupa'ya Gidecek talebe

yüzden fazla talip var

Avrupa'ya gönderilecek talebelerle lise ve orta mekteplere alınacak leylî meccanî talebelerin imtihanları yarın yapılacaktır. Avrupa imtihanlarına giren talebelerin miktarı yalnız şehrimizde 100 ü geçmiştir.

Müsabaka imtihanları İstanbul erkek lisesile Erenköy kız lisesinde yapılacak ve bilâfasıla altı gün devam edecektir. Talebeler şimdiye kadar yalnız Avrupa'da tahsil edecekleri zümrelerden imtihanlar verdikleri halde bu defa fazla olarak bütün zümrelerden umumî seviyeye göre sorulacak suallere mecburî olarak cevap vereceklerdir.

Türk edebiyatı ve Türk tarihi imtihanları ise sorulan her suale cevap vermek şartile mecburidir.

Avrupa'ya gönderilecek talebelerin adedi 50 yi bulacaktır.

Lise ve orta mekteplere alınacak leylî meccanî talebeler ise 300 kadardır.

Adliyede ve Mahkemelerde

Sahte çeki kim yaptı?

Sıvas'lı sıvacı Boğos ve Erzurum'lu kumusyoncu Muzaffer isminde iki şahıs, 450 dolarlık sahte bir çek tanzim edip Galata'da bir sarrafa satmak isterlerken cürmü meşhut halinde yakalanmışlar ve Ağırceza mahkemesine verilmişlerdir.

Maznunlardan sıvacı Boğos, isticvabında şunları söylemiştir:

«— Bu çeki bana Muzaffer getirdi. Şunu bozduralım, sana da beş on lira veririm dedi. Beni sarraflar tanırdı. Oğlum Amerika'da olduğu için bana arasıra Amerika'dan çek çeker, sarraflara bozdururum. Halbuki bu çek sahte imiş, bundan benim haberim yoktur.»

Maznun Muzzafer ise:

«— Çeki getiren Boğos'tur. Esasen çek kendi namına yazılmış olduğu gibi, arkadaki ciro imzası da kendine aittir. Bunu bozdurmak istiyordu. Bana müracaat etti. Çünkü ben evvelce Borsada simsarlık yaptığımdan çek muamelesini bilirdim. Çeki bozdururken sahte olduğu anlaşıldı» demiştir.

Hâdisede hazır bulunan şahitler gelmemişti. Bunların celbi için muhakeme talik edilmiştir.

Vilayette

Heykel ve abide heyeti

Ankara'da Dahiliye Vekâletinden mahallî idareler müdürü Naci, Maarif Vekâletinden müzeler müdürü Emin Zübeyir, etnografya müzesi müdürü Osman Ferit, Nafıa Vekâletinden yollar ve köprü işleri şefi mühendis Kemal Beylerden mürekkep bir heyet teşkil ettiği, heykel ve abide inşa etmek istiyen belediyelerimizin sipariştен evvel bu heyete müracaat etmesi lüzumu Dahiliye Vekâletinden vilâyetlere tebliğ edilmiştir.

Defterdarlık imtihanları

Evvelki gün Darülfünun konferans salonunda imtihanları icra edilen Defterdarlık memurlarının evrakı imtihaniyelerinin tetkikine başlanılmıştır.

Netice çarşamba gününe kadar tesbit edilecektir.

Eylül maaşı veriliyor

Defterdarlık dünden itibaren memurlarının eylûl maaşatını tesviyeye başlamıştır.

Üç aylıklar

Yarından itibaren mütekaidin, eytam ve eramili mülkiye ve askeriyenin üç aylıklarının verilmesine başlanacaktır.

Memleket haberleri

Balta ile öldürdüler

Uzuntarla nahiyesinin Tepe köyünden Recep oğlu Ali, Osman oğlu Ali, Salim oğlu Sabri ve karısı Hatice bir orman işinden dolayı kavga ettikleri o köyden Şerif oğlu Yakub'u orman içinde balta ile yaralayıp öldürmüşlerdir.

Bursa sularında tetkikat

Bursa Belediyesi; şehirdeki bütün soğuk ve sıcak suları tahlil etmek üzere profesör Nazmi Asaf Beyle Yalova sularını tetkik eden İlhami Beyi şehrimize getirmiştir. Mütehassıslar mevcut sular hakkında Bursa'da ilk esaslı tetkikatı ilmiyede bulunmaktadırlar.

Feci bir kaza

Bursa 30 (Hususî) — Karacabey'de bir kerpiç ocağında toprak çöküntüsü neticesinde Uluabat'lı 8 yaşında Hüseyin isminde bir çocuk ölmüş, iki çocuk ta yaralanmışlardır.

Siyasî icmal

Almanya silâhlanmak istediğini Fransa'ya bildirdi

Almanya'da dahilî karışıklıklar devam ediyor. Umumî parlâmento, Rayiştağ ile Prusya parlâmentosu toplandı. Bu meclislerde Hitler'in fırkası ile merkez katolik fırkası birleşerek meclislerin riyasetlerine istediklerini intihap ettirmişlerdir. Almanya devlet kabinesinin siyaseti az çok tenkit edilmiş ve kanunu esasiye riayet edilmesi için Reisicumhura ve Başvekile ihtarlar yapılmıştır. Bundan sonra her iki meclis bir müddet için tatil edilmiştir. Fakat meclislerin toplanması ve tenkitler yapılması Mareşal Hindenburg'un siyaseti üzerinde kat'iyen tesir icra etmemektedir. Bu siyaset hedefine doğru metanetle yürüyor.

Hindenburg hükûmetinin iki hedefi vardır: Biri memleketin dahilini ıslah ederek memleketi fırka entrika ve ihtiraslarından kurtarmak, diğeri Almanya'nın her sahada hukuku hükümranisini temin ederek devletler arasındaki mevkiini sağlamlaştırmaktır. Almanya'nın harici vaziyetinin en zayıf noktası askeri hukuku hükümranisinin ve müdafaai memleket hakkının Versay muahedesile ilga ve iptal edilmiş bulunmasıdır.

Almanya mezkûr muahedenin akti esnasında kendisine vadolunduğu veçhile diğer devletlerin silâhlarını Almanya derecesine indirmesini beyhude bekledikten sonra terki tesliahat konferansının ilk safhasında bunu resmen talep etmiş idi. Lâkin burada ekalliyette kaldı.

Konferansın son gününde Almanya murahhası ve Ankara Büyük Elçisi M. Nadolny Almanya'nın teslihat cihetinden diğer edvletlerle müsavi hukuku haiz olduğu hakkında konferansın ikinci safhasına kadar alâkadar devletler ile hususî müzakerelere girişeceğini ve bu müzakereler akim kaldığı takdirde Almanya'nın konferanstan çekileceğini ihtar etmiş idi. İşte bu ihtara binaen Mareşal Hindenburg hükûmeti dahilî müşkülâta bakmıyarak Almanya'ya silâhlanmak hususunda müsavi hukuk temin edilmesi için şimdiden müzakereye başlamıştır. Almanya Hariciye Nazırı Baron Von Neurath Berlin'deki Fransa büyük elçisine bir nota vererek Almanya'nın Versay muahedesile mevcudu ve tarzı teşekkülü tahdit ve tesbit olunan devlet ordusunun tensik ve tevsii icap eylediğini müdellel bir surette bildirmiştir. Şimdi Fransa kabinesi bu notayı müzakere ediyor. Almanya Hariciye Nazırı bu notayı verirken Almanya Müdafaai Milliye Nazırı general Von Schleicher dahi bir Alman ve bir İtalyan gazetecisine Almanyanın askerî siyasetini tahlil ve izah etmiştir.

Almanya Müdafaai Milliye Nazırı terki teslihat konferansının iflâs eylediğini ve Almanya'nın artık Cemiyeti Akvamdan bir şey bekliyemiyeceğini ve büyük bir milletin harpten mes'ul bulunduğu iddiayı kâzibi ile nakabili tahammül bir şekilde müdafaai memleket hakkından mahrum edildiğinden bir türlü huzur ve emniyet hissedemiyeceğini ve tebaasını ecnebi taarruzuna karşı müdafaa edemiyen bir devletin en hayatî vazifesinden mahrum kaldığını ve beynelmilel münasebattaki emniyetsizliğin asıl bundan neş'et eylediğini söyledikten sonra demiştir ki:

«— Biz diğer devletlerin malik olduğu ayni cins silâhlar ile silâhlanmak hususunda müsavi hukuk talep ediyoruz. Alman devlet ordusunun tensiki mikyasının vüs'ati diğer devletlerin terki teslihatına tâbidir.

Metalibimiz iş'af edilmediği takdirde terki teslihat konferansından çekileceğiz ve diğer devletlerin terki teslihat yapacağı hakkında verilen vadin nakzedilmesinden dolayı biz millî emnü selâmetimizi beynelmilel vesait ile değil millî vesait ve silâh ile temin edeceğiz.»

İşte bu sözler Mareşal Hindenburg hükûmetinin, dahilde olduğu gibi hariçte dahi Almanya'yı kurtarmak için gayet muazzam bir mücadeleye azimkârane giriştiğini isbat ediyor. Bu mücadelenin bütün Avrupa ve cihan sulhünü sarsmaması tamirat mes'elesinde olduğu gibi alâkadar devletlerin zamanın tebeddül ve icabına uygun ve itilâfcuyane hareket etmelerine bağlıdır.

MUHARREM FEYZİ

Tevfik Rüştü Bey

Şehrimizde bulunan Hariciye Vekili doktor Tevfik Rüştü Bey dişlerinden muztariptir. Müşarünileyh dün öğleden sonra Beyoğlu'nda diş tabibi Sami Günzmebrg Beyin muayenehanesine giderek dişlerini tedavi ettirmekle meşgul olmuş ve akşam Tarabya'ya azimet etmiştir.

Mezkûr gazete, Almanya'nın bir taraflı terki teslihatın, en iptidaî tasarruf ve mükemmeliyet hakları inkâr edilen ve daima cezalandırılmış bir mücrim gibi gösterilmek istenilen Almanya hakkında Versailles'in manasız ve akılsız zihniyetinin en bariz bir vasfı olduğunu yazıyor ve bir milletin mütemadiyen bu kadar dar ve sıkışık bir hava dahilinde teneffüs edemiyeceğini söyliyerek Jeneral Von Schleicher'i bu mes'ele hakkında da pek yakında bir sureti hal bulunacağını teyit eder görmekle bahtiyarız, diyor.

Merkez fırkasının naşiri efkârı olan Germania gazetesi de Alman millî müdafaa nazırını tasvip ve Alman terki teslihat tezine zarar verebilecek istikamette bir Fransız - İngiliz mukarenetinin daha sıkı bir hale gelmesi ihtimalinden mütevellit netayice karşı koyabilmek için hükûmeti İngiliz - Alman münasebatının salâh bulmasına nezaret etmeğe davet ediyor.

Fon Şlayşer'in müthiş sözleri!

Berlin 1 (A.A.) — Resto del Carlino gazetesi muhabirinin suallerine Alman Millî Müdafaa Nazırının vermiş olduğu cevapların metni şudur:

«— Almanya, kat'i ve seri surette tahdidi teslihat yapılmasını temenni emektedir. Fakat bunu yalnız teslihat masarifinin cihanın iktisadî nekahetini tevkif etmekte olmasından dolayı değil, belki ayni zamanda kendi teslihatını tahdit etmiş olduğundan dolayı istemektedir.

Tahdidi eslihat konferansı, tam bir iflâs ile neticelenmiştir. Milletler Cemiyetinin 23 temmuz tarihli kararı, umumî kayıt ve şartsız tahdidi teslihat icrası hakkındaki umumî arzuya dair olan nikbinliği tamamile tahrip etmiştir.

Milletler Cemiyeti, Almanya'nın umumî tahdidi teslihat arzusunu tatminden ne derecede imtina ederse Almanya da o nisbette bu tahdidi teslihatın icrasını ve hukuk müsavatı prensibinin kabul ve teslimini talep etmelidir.

Almanya, Versailles muahedenamesinin hudutları dahilinde kalmakta iken diğer devletler teslihatlarını artırmak çaresini güdüyorlar. Halbuki 65,000,000 nüfuslu bir millete paria muamelesi yapılamaz. Almanya, kendisini hacaletaver ve istisnaî bir hukukî rejime tâbi tutan bir milletler cemiyetinden hiç bir şey bekliyemez.

Almanya'nın diğer devletlerle ayni muameleye tâbi tutulması sureti talebi, sulha ai ameli siyasetin en âcil mes'elelerindendir. Harp mes'uliyeti yalanını ileri sürmek suretile bir devlet olmak haysiyetile ifa etmek mecburiyetinde bulunduğu vezaifi serbesttçe ifa etmek hakkı tahammül edilmez bir şekilde tahdit edilmiş olan büyük bir millet, bu şerait altında sükûn ve istirahat nedir, bilemez. Bu, onun hayatî kuvvetine karşı bir suikasttir. Ve bizzat bu sebepten dolayı beynelmilel münasebetlerde bir emniyetsizlik unsurudur. Yoksa bu unsur, hiç bir esasa istinat etmiyen uydurma gizli teslihat değildir.

Avrupa'nın salim bir organizme haline gelebilmesi için onun hasta ve zayıf kalbini çelikten bir ağırlık altında ezmekte devam etmek lâzım gelir.

Alman millî müdafaa ordusunun şimdiki sistemi, sistemlerin en zayıfı ve ayni zamanda en pahalıya malolanıdır. Askerî hizmetin müddeti indirilmiş olan kur'a neferi, millî müdafaa için 12 sene hizmet eden Alman ordusu neferinden hem daha ucuza malolmaktadır. Hem de daha faydalıdır.

Biz, Almanya için teslihatın keyfiyeti noktai nazarından Hukuk müsavatı ve esleha imali ve istihkâmlar vücude getirmek hakkını istiyoruz.

Alman ordusunun tensikinin şümul sahası, devletlerin tahdidi teslihat hususundaki arzularına bağlıdır.

Alman mutalebatının isafından imtina edildiği takdirde Almanya tahdidi teslihat konferansından çekilmeğe mecbur olacak ve devletlerin teslihatı tahdit vadinde durmamaları dolayısile de beynelmilel vasıtaları terkederek millî emnü selâmetini millî vasıtalarla temin etmekte muztar kalacaktır.

13 senelik diplomasi mürailiklerinden sonra Fransa ile karşı karşıya müzakere yapılamaz.»

Fransız gazeteleri ve M. Herriot ne diyor?

Paris 1 (A.A.) — Havas Ajansından: Alman hükûmetinin Alman Millî Müdafaa ordusunun yeniden tensiki hakkında tevdi eylemiş olduğu nota, matbuatın büyük bir ehemmiyet atfemesine rağmen hiç bir hayret tevlit etmemiştir.

Fransa efkârı umumiyesi Almanya'nın niyeti hakkında son zamanlarda irat edilen muhtelif nutuklar ve beyanat ile müsbet bir şekilde gösterilen Alman tezinden kâfi derecede sarahatle malûmat hâsıl etmiş bulunmaktadır.

Gazeteler umumiyetle, bu teşebbüsü Almanya'nın dahilî mücadelelerinde bir değişiklik yapmağa matuf ve şeraiti hazıra dahilinde iyi bir neticeye vâsıl olmasını imkânsız gibi telâkki etmektedir.

Başvekil M. Heriot bu bapta Exelsior gazetesinin muhabiri mahsusuna, Alman mutalibatının diplomasî muhaberata zemin teşkil edeceğini, hükûmetin bu talebi dikkat ve soğukkanlılıkla tetkik edeceğini, fakat kendi 3 günlük tatil müddetinin son gününün heder olmasına müsaade etmiyeceğini beyan eylemiştir.

Almanya tarafından bundan evvel ileri sürülen mutalebelerin is'afına mâni sebepleri sayıp dökecek değiliz. Denebilir ki son Alman müracaati, Almanya'daki siyasi vaziyetin inkişafı bu müracaatin kabulü cihetine gidilmesine pek te müsait olmadığı bir sırada yapılmıştır. Reichswahr nazırının vakitsiz beyanatı ve tehditkâr neşriyatı, mes'elenin halline hiç te yardım etmiyecektir.»

M. Herriot Paris'e döndü

Paris 1 (A.A.) — M. Herriot Paris'e muvasalatında istasyonda bir çok nazır tarafından selâmlandıktan sonra hemen Reisicumhurun nezdine azimet eylemiştir.

SON TELGRAFLAR

Almanya'da son vaziyet

Siyasî mütareke bitti. Fırkalar arasında mücadele gene başlıyor

Berlin 1 (A.A.) — Hükûmet ile siyasî fırkalar arasındaki mücadele devam ediyor. Ordugâhlardan ikisinde anbean artan bir faaliyet sarfolunmaktadır. Hindenburg'un tekrar bütün itimadını haiz olan kabine kendini vaziyete hemen hemen hâkim kılmakta olan kâfi vesaiti icraiyeye malik bulunuyor. Buna rağmen Hitler'cilerle merkezciler von Papen'i kendilerine iktidar mevkiini terke icbar için mesailerine devam etmekten asla vaz geçmiyorlar.

Jeneral von Schleicher Dahiliye Nazırı von Gayle ile birlikte Berlin'e avdet eder etmez, von Papen Reisicumhur ile Meudeck'da yaptığı mükâlemelerin neticesini kabineye bildirmek ve onunla birlikte siyasî vaziyeti tetkik etmek üzere vükelâ meclisini toplamıştır. Başvekilin Münser nutkunda izah ettiği malî ve iktisadî program, onu siyasî oyunda kuvvetli bir koz teşkil ettiğinden hükûmet bu programa kanunî bir şekil verecek olan teknik ameliyatı büyük bir faaliyet ile ileri gitmektedir. Programın tatbikına ait emirnameler her halde cumartesi gününden itibaren neşredilmeğe başlanacaktır.

Siyasî mütarekeye nihayet verildi

Berlin 1 (A.A.) — Gazeteler, 20 temmuz tarihinde Reisicumhur tarafından ilân edilen ve bilâhare 31 ağustos gece yarısına kadar temdit olunan siyasi mütarekenin vaziyetin asla sükûnet kesbetmemesi hasebile yeniden temdidinin düşünülmediği hususuna nazari dikkati celbediyor.

Siyasî muhasımlar arasındaki tethiş hareketleri, arbedeler o nisbette azalmıştır ki vaziyette görülen bu ebeddül ağustos iptidasındaki vaziyeten tamamile başka bir mahiyet almış bulunmaktadır.

Hitler, Başvekillikten başka bir makam kabul edemiyor

Berlin 1 (A.A.) — Geçen pazartesi günü sabık Deutche Bank direktörü banker M. Emile von Satuss'un çekmiş olduğu ziyafette Başvekil M. von Papen ile jeneral von Schleicher ve Hitler davetli sıfatile bulunmakta idiler. Ziyafet esnasında Hitler, Almanya Başvekâleti makamından başka hiç bir vazifeyi deruhde edemiyeceğini tekrar eylemiştir.

Bu ısrar, Nazis'lerin iştirakile bir kabine tesisi hakkındaki fikri çürütmektedir. Bu şerait dahilinde şimdiki Alman hükûmetnin tabiyevî vaziyetinin fevkalâde metin olduğunu kabul etmek lâzımdır.

M. Brüning'in beyanatı

Berlin 1 (A.A.) — Sabık Başvekil M. Brüning, Nazilerle birlikte bir parlâmento teşriki mesaisinin esaslarını araştırmağı kabul etmemesinin Hindenburg'a olan infialinden mütevellit olmadığını tasrih etmiştir. Mumaileyh, kanunu esasiye mugayir yollara gitmekten içtinap kaygusunda olduğunu söylemiştir.

Filomuz Samsun'da

Bahriyelilerimize candan tezahürat yapıldı

Ordu 1 (A.A.) — Donanmamız bugün limanımıza gelmiş ve hararetle karşılanmıştır. Donanmamız limanda beş saat kadar kaldıktan sonra Samsun'a hareket etmiştir.

Filomuz Samsun'da

Samsun 1 (A.A.) — Karadeniz limanlarımızı ziyaret etmekte olan filomuz bugün limanımıza gelmiştir. Bütün şehir halkı filomuzu görmek için sahile dökülmüştü. Şehir bayraklarla donatılmıştı.

Samsun 1 (A.A.) — Bu sabah Belediye reisi Yavuz zırhlısına giderek filo kumandanına hoş geldiniz demiştir. Müteakiben filo kumandanı ve maiyeti şehre çıkarak Vali Beyi, Fırka Kumandanı Paşayı, C. H. Fırkasını ve Belediyeyi ziyaret ederek gemiye dönmüştür. Bu akşam filo kumandanı şerefine Belediyede 100 kişilik bir ziyafet verilmiş ve müteakiben Gazi parkında misafirlere ayrıca ikram yapılmıştır. Parkta filonun bando ve orkestrası tarafından parçalar çalınmıştır.

Yarın şehrimiz sporcularile bahriyeliler arasında bir futbol maçı yapılacak ve bahriyelilerimiz tabur halinde şehrimizde muntazam gezinti yapacaklardır.

Varidat U. Müdürünün malî tetkikatı

Ankara 1 (Telefonla) — Varidat Müdiri umumisi Cezmi Bey tetkik seyahatinden avdet etmiştir. Mumaileyh Kayseri - Tokat - Sıvas - Amasya - Erzurum - Trabzon - Giresun havalisinde bir ay malî tetkikat yapmıştır. Tetkikleri neticesini bir raporla Maliye Vekiline bildirecektir.

Maliye Vekili Mustafa Abdülhalik B., mezuniyeti bittiğinden bugün işe başladı.

Mukden'e Taarruz

Çin - Japon kuvvetleri arasında şedit bir harp..

Tokio 1 (A.A.) — Bu sabah, Moukden'e karşı yeni bir tarruz yapılmıştır. Japon'lar, silâhları mükemel olan bir çok havan toplarına ve mitralyözlere malik bulunan ve tersane tayyare karargâhı ve telsiz istasyonunu hedefi taarruz ittihaz etmiş olan 5,000 kişilik gayrimuntazam bir Çin kuvvetile pek şiddetli bir muharebeye girişmişlerdir.

Japon Harbiye Nazırının beyanatı

Tokyo 1 (A.A.) — Japon Harbiye Nazırı, meb'usan meclisinde irat etmiş olduğu bir nutukta Mançuri'deki askerî vaziyete dair olan ve mübalâğalı diye tavsif edilen haberlere telmih etmiştir.

Mumaileyh, demiştir ki: «Eşkıyanın adedine ve faaliyetlerine ait malûmat mübalâğalıdır, sulh ve sükûnun tesisine müteallik icraata memnuniyet bahiş bir şekilde devam olunmaktadır.»

Kütahyn'ın kurtuluş günü

Küahya 1 (A.A.) — Kütahya halkı kurtuluşlarının 10 uncu yıldönümünü muazzam tezahüratla kutlulamışlardır. Bu münasebetle kurtarıcılarına tazim elgraflarile Küahya'nın minnet ve şükranları arzedilmiştir.

Fevzi Pş. Hz. nin tebrik ve teşekkürleri

Ankara 31 (A.A.) — Büyük Erkânı Harbiye Reisi Müşür Fevzi Pş. Hz. büyük zaferin yıldönümü münasebetile ordu namına almış oldukları resmî ve hususî tebriklere ayrı ayrı cevap vermek mümkün olmadığından bilmukabele samimî tebrik ve teşekkürlerinin iblâğına Anadolu Ajansını tavsit buyurmuşlardır

Dünya Güzeline Şiirler...

[Kızımız Dünya Güzeli intihap edildiği günden itibaren gazetemize edebiyatla meşgul olmıyan karilerimiz tarafından yığın yığın şiirler gönderilmeğe başladı. Hakkımızın Dünya Güzelimize karşı saf ve halis duygularına tercüman olan bu şiirleri edebî kıymetlerini düşünerek değil, daha ziyade kızımıza bir cemile olduğu için neşrediyoruz. Fakat sütunlarımız bunların tam bir surette neşrine müsait olmadığı için, ancak hazılarından birer parça seçerek derce mecbur olduk:]

Ece şarkısı

Kanın gibi halissin
Her arzuna maliksin,
Türk'ün ana yurdunda
Baş köşeye lâyıksın.
Sevinelim Ece oldu Türk kızı,
Hiç sönmeden parlasın Şark yıldızı,
Avrupa'yı hep gezdin
Rakibi iyi sezdin,
Dayanarak azminde
Alman kızını ezdin.
Sevinelim Ece oldu Türk kızı,
Hiç sönmeden parlasın Şark yıldızı.

Çelebi oğlu L. A.

Seni geçecek!

Ey Türk'ün bahçesinde açan biricik çiçek,
Bugün, en güzel sensin, fakat seni geçecek,
Yarın aynı fidandan doğmuş şen tomurcuklar,
Fatoş ve onun gibi güzel gürbüz çocuklar.

Çanakkale: Şahap

Nesin sen?

Namin ve ânın dünyayı sardı
Hüsnün görenler hayrette kaldı
Ay da güneş te mehtaba daldı
Nurdan dökülmüş heykel misin sen

Kadıköy: Melekzade Pakize

Dünya Güzeline

Türk kızını bütün dünya beğendi
Yer yüzünde bulunmadı menendi
Gıpta etti cemaline melekler
Şerefile ana vatan bezendi

Kadıköy: İhtiyar şair

Dünya Ecesi

Türk'ün güneşini dünyaya yaydın!
Nurundan eridi gitti geceler,
İçlerinde bu yıl sen olmasaydın!
Güneşsiz kalırdı kraliçeler..
Ay senin yanında bir gölge kalır;
Göz kırparak yere yıldızlar indi..
Şaşaandan gökte güneş nur alır,
Zafer tacını Türk ırkı giyindi..

Samsun: Necmettin Veysi

Hemşirem Keriman'a

Ey Dünya Güzeli, Ey Türk'ün kızı,
Türk dünyasının parlak yıldızı,
Güzellik tahtına geçtiğin zaman,
Belcika sarsılmış yerinden o an.

Yok güzeller içinde sana benziyen,
Belkis'ten güzelsin Venüs'ten güzel,
Topladığın şöhreti çok çekmiyen,
Seni özenmiş te yaratmış Ezel.

Denizli Posta memuru
Celâl Niyazi

Eecemize

Ey; ulü ırkın bahtiyar kızı,
Dünya Venüs'ü asıl genç Ece!
Haşmet günün ünlü yıldızı,
O gözleri; bir ilâhî.. gece!..
En güzel, yurtta doğan şafaksın!..
Türk'ün, öncüsü olan bayraksın!

Feridun İhsan

Ruhumun hemşiresi

Seyrettim yüzünü hayal gözümle,
Yüksek benliğim kehkeşanlara...
Bayıldım hüsnüne temiz özümle,
Vah... dedim, seninle uğraşanlara.

Keriman, hüsnünün tarifi güçtür,
Gördüm ki: Kıskandı seni melekler.
Cür'etim boyumdan aşırı suçtur,
Duydum ki: Önümde iğildi frenkler.

Trabzon: Osman Çelebi oğlu.
Numan Sabit

MEMLEKET MEKTUPLARI

Erdek'te bir kaç saat...

Tabiî servetleri ve mevkii itibarile ihmal edilmemesi lâzım bir kasaba

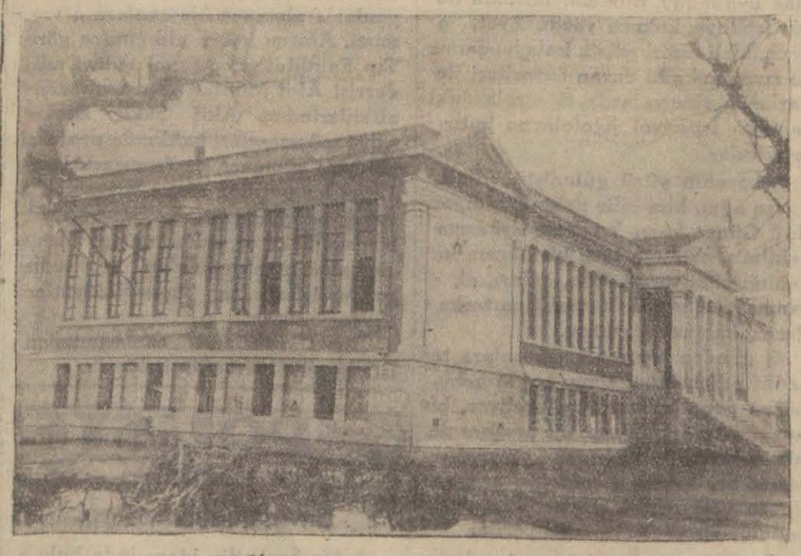

Erdeğ'in güzel mükellef bir mektebi

Balıkesir (Hususî) — Erdek, eski devirlerdenberi tanınan, Mizya'lıların meşhur ve zengin kasabalarından biridir. Balıkesir vilâyetine tâbi bir kaza merkezi olan bu memleket, Kapıdağı yarımadasının garbinde, Erdek koyunun teşkil ettiği tabiî ve güzel bir körfezde, cenubu ve garbi karşılamaktadır. Pek yakında Sizik - Belkis harabeleri vardır. Nefsi Erdek'te de hafriyat yapılsa kadim âsar bakayasına tesadüf edilmek mümkündür. Fakat ekserisinin Bizans devrine ait olacağını İsmail Hakkı Beyin «Karesi tarihçesi» nam kitabında yazılmaktadır.

Erdeğ'in Seyitgazi dedikleri kısımda kale harabesile mağaralar görülmektedir. Şimdiki Erdeğ'in üstünde bir bağda beyaz mermerden yekpare bir duvar bulunduğunu, bunun Herodot'un zikrettiği zamandan evevle ait bulunduğunu «Türk Asyası» nam eserinde «Vital» in yazdığı gene Karesi tarihçesinde okuyorum.

Erdeğ'in tarihî ehemmiyeti olduğu halde maalesef bugün ölgün ve harap bulunması insanı üzüyor.

Vilâyetin şimalinde «928» haneli «4820» nüfuslu büyükçe bir köy halindedir. Kaymakamlıktır. Yirmi sekiz köyü vardır. Bunlardan bir ada olan Marmara köyü nahiyesidir.

Umum kazada «128000» nüfus vardır. Kasabanın cenubunda Seyitgazi burnunun şimaline tesadüf eden mahal harabesinin asıl Erdek olması muhtemeldir.

Erdeğ'in en güzel yeri olan Cakar mevkiinden biraz ötede «Zeytinliada» da sıcak su membaları ve banyoları vardır. Kuvvei şifaiyesi de bulunduğu söylenmektedir. Harabelerin manastır olduğu rivayeti kuvvetlidir. Erdeğ'in eskiden çok mamur bulunduğunu düşünmek, bugünkü halile mukayese etmek zihinlere durgunluk veriyor.

Muvasalası

Kasabanın vilâyete ve yakın kazalara muvasalası muntazam şosselerle temin edilmiştir. İstanbul'la muvasalası deniz tarikiledir.

Bandırma körfezile Erdek körfezini bir kanal vasıtasile birleştirmek mümkün ve kolay görünmektedir. Umumî harpte bu işe başlanmış ve sonra terkolunmuş bulunduğuna dair kuvvetli izler ve eserler vardır. Bu cihetin temini Erdeğ'in her halcmfh sdrb cmf sdrı elaoi vbgküj m de iktisaden vaziyetini başkalaştıracağı zannını uyandırıyor.

Belediyesi

Memleketin belediyesi fakir ve hareketsiz gözükmektedir. Bütçesi «12000» liradır. «19000» liraya da bağlandığı olmuştur. Tenvirat ve tanzifattan eser yoktur. Adeta bir köy hissi vermekten hali değildir. Şehre giren bir methal şose haline ifrağ edilmiş, tesviyei türabiyesi yapılmış, toz toprak âfaka ser çekmiş bulunmaktadır. Belediyenin çok çalışması lâzımdır. Memleketi benimsiyerek şuurlu bir program ile yürüyeceği yolları tayin ederek sonsuz bir gayretle uğraşmak istiyen ellere bu kasaba çok muhtaçtır.

Umumî harpte düşman tahtelbahirlerinin iskele önünde batırmış olduğu iki gemi enkazı hâlâ sırtmakta ve iskeleyi battal bir hale koymaktadır. Bu yüzden vapurlar iskeleye yanaşamamaktadır.

İstihsalâtı

Halkın iştigal ettiği zeytincilik, ipek kozacılığı, balıkçılık, yağcılıktır. En ziyade uğraştıkları sardalyacılıktır. Kolyoz sardalyasıdır. Geçen seneye nisbetle bu sene o da az çıkmıştır.

Müstahsiller, tuz cihetinden ıztırap çekmektedir. Gerek zeytinlerini ve gerek balıklarını tuzlamak için muhtaç oldukları tuzu ucuz alamamaktadırlar. Bu baptaki kanundan istifade edenlerin tüccarlardan ibaret olduğu anlaşılmaktadır. Bu noktanın halli, müstahsillerin tuz kanunundan istifadesini temin etmek zarureti hasıl olmaktadır.

Sardalyanın revacı vardır.

Balıkçılar bir de İstanbul balıkçılarının tâbi olduğu resme tâbi bulunmadıklarından müştekidirler.

İstanbul balıkçıları «%12» nisbi resimden gayri hiç bir vergi ile mükellef olmadıkları halde burada bu nisbî resimden başka bir de % 2,5 tellâliye resmi vermekte oldukla - rından müteessirdirler. Bunlar için çok ziyade müracaatte bulunduklarını zikrederek tellâliye resmin - den İstanbul balıkçıları gibi muaf tutulmalarını istemekte müttehittirler.

Bu sene zeytin mahsulü halkın yüzünü güldürecek berekettedir.

Bağcılık hayli müterakkidir. İpek kozası arzu edilir derecededir. Düşündükleri mahreçsizliktir.

Kapıdağı ve Avşa'da çıkan Granit madenleri de zikre şayandır. Civar kasabalara ve şehirlere parke eriştirdikleri gibi harice sevk için de teşebbüse girişmektedirler.

Maarifi

Erdeğ'in en nazara şayan mektebidir. Yirmi sekiz köylü bu kazanın merkezle birlikte «11» mektebi vardır. Kasaba merkezinde (1) mektep vardır. Tahsil sininde bulunan çocukların adedini «1117» buldum. Bunların «800» ü mekteplerdedir. Bu mevcudun «320» si kız talebedir.

Merkezde tahsil çağında «452» çocuk sayılıyor. «320» si ancak mektebe girmiştir. Erdek ilk mektebi güzel ve gösterişli bir binadır. Altı dershanelidir. Bu sene yedi dreshaneli olacakmış. Sekiz muallimi var. Başmuallimi kazanın maarif memurluğunu ifa etmektedir.

Umum kazada «20» muallim vardır. Dördü kız muallim «16» sı erkek muallimdir.

Erdek'ten dönüşte hâlâ gözüm arkamda idi. O güzel ve feyyaz muhitten çıkıncıya kadar doya doya seyrettim. Zeytin ağaçları, ekilmiş tarlalar arasından süzülerek geçerek arkamızda bıraktığımız beyaz ve muntazam şose şeridi bizi Erdek'ten uzaklaştırdı.

Erdek cidden bakılmıya değer tabiî bir kıymeti ve serveti haizdir. Bilhassa istihsalâtına mahreç tedariki orasını başkalaştıracaktır.

EMİNİTTİN

BUGÜN

Halk ve Güzellik

Tren Sirkeci'ye girerken, bir yığın kömür amelesi Keriman'ın bulunduğu vagona doğru koşuyordu. Yüzleri kömür tozlarından kararmış. Simsiyah bir zemin üzerine açılan iki delikte gözlerinin akları, bir taştahtada iki tebeşir lekesi gibi parlıyor. Bu kömür amelesi ve sabunlu ellerile sokağa fırlıyan o hanım, o köylü kadınlar ve otomobillerile Beyoğlu tarafından gelen bizim monden tabaka, içtimai merdivenin bütün basamaklarını doldıran her sınıf halk, bir şey için çıldırıyor:

Güzellik.

O amele ve o köylü kadınlar ki fakirdirler; her fakir gibi lüksten, gösterişten, süsten kaçarlar. Müteassıptırlar ve her müteassıp gibi Türk kızlarının yabancı memleketlerde vücutlerini teşhir etmesini iyi bulmazlar. Cahildirler ve her cahil gibi medenî beynelmilel hareketlerin ciddi ve hafif taraflarının birbirine karıştırırlar. Yahut biz öyle zannederiz; öyle sanırız ki yeni ruh, avam dediğimiz bu sınıfın bünyesine işlememiştir. Nasıl oldu da, onlar bile, hatta belki de münevverlerimizden ve medenî terimizden fazla bir istekle, bir atılışla, Dünya Güzelini karşılamak için sokaklara uğradılar?

Bana öyle geliyor ki halk, bütün hakikatleri güzellikte buluyor: En yüksek riyazî mes'elelerin, en karışık hukukî davaların, ezeli san'at ve felsefe münakaşalarının hallini onlara ince bir sezişle keşfettiren yalnız budur, güzelliktir. Halk onu bulunca rahatlıyor, içinde bir çok muamma düğümleri çözülüyor ve kalbinden büyük bir taş çıkıyor.

Bu sevinç ve coşkunluk o derecede ki, isimlerini bilmediğiniz kariler tarafından Keriman için yazılmış yığın yığın şiirler aldık. Bunları bugünden itibaren Cumhuriyet'te okuyacaksınız. Edebî kıymetleri itibarile değilse bile, halkın Dünya Güzeline karşı saf duygularının vezinli ve kafiyeli birer tezahürü olmak itibarile göz gezdirilmeğe değer. Bu masum ifadelere baktım da gülümsedim: Keriman Halis, milleti şair yaptı!

PEYAMİ SAFA

Kitap panayırı Bugün kapanıyor

Darülfünun meydanında açılan kitap panayırı bugün kapanacaktır.

Sergiyi dün de pek çok kimseler ziyaret etmiştir.

Panayır bilhassa saat 16 dan 19 a kadar kalabalık olmaktadır.

Çünkü asıl kari kütleşi bu zaman işinden kurtularak ziyarete gelmektedir.

Kitap satışları daha ziyade san'at ve içtimaiyat eserlerile mecmualar üzerinde toplanmaktadır.

İspanya'da sükûn avdet etmedi

Valence 1 (A.A.) — İnşaat amelesi, grev ilân etmişler ve diğer bir takım san'ata mensup ameleyi de beraberlerinde sürüklemek istemişler ise de bunda muvaffak olamamışlardır.

Gece komünist nümayişçilerle zabıta arasında arbedeler olmuştur. Dört kişi hafif surette yaralanmıştır. 80 kişi tevkif edilmiştir.

CUMHURİYET'in edebî tefrikası: 48

Bir Tereddüdün Romanı

Peyami Safa

Ertesi gün -perşembe- mektup almadım. Fakat şöyle bir hâdise oldu. Uşak kılıklı bir adam odama girdi, isimimi sordu.

— Benim, dedim.

Bir kelime söylemeden odadan çıktı ve koşarak uzaklaştı. Oda kapısına kadar giderek arkasından bakmış, hiç bir şey anlıyamamıştım. Merdivene doğru yürüdüm. Arkasından bir hademe koşturmak muvafık olup olmıyacağını düşünüyordum. Bir de baktım ki Vildan basamakları çıkıyor. Onu görmemiş gibi derhal odama döndüm ve bitişik iki muharrir odasına açılan kapıları kilitledim. Niçin geliyor? Ne cesaret! Ben ki, her kim olursa olsun, tanıdığım kadınlardan hiç birinin işimin başında iken bana telefon etmelerini bile istemem; bunu açıkça kedilerine söylediğim vakidir; aramızdaki münasebeti adeta kendimden bile gizlemeğe çalıştığım Vildan'ın ziyaretine nasıl tahammül edebilirdim.

Odadan içeri girdi. Yüzünde biraz evvelden kalma bir ümit artığı ile, benim kendisini gördüğüm halde odama kaçışıma mana verememekten gelen taze bir şüphe vardı. Kendisine bir şey söylemeden, başımı önüme iğdiğimi görünce sendeledi ve geriye doğru bir adım attı. Ona ikinci bakışımda içime büyük bir korku girmişti. Beklemediği muamelem karşısında kendini kaybedebilir, bağırabilir, yahut ağlıyabilirdi. Sapsarı kesildiğini görüyordum. Bir reaktin önüne geçmek için yanına gittim, ve gülümsiyerek elini öptüm ve iki kapıyı gösterdim:

— Bunları kilitlemek için buraya koştum. Çünkü iki taraf ta muharrirlerle dolu. Sen mukaveleye muhalif olarak nasıl gelebildin? Biz tanıştığımızı herkesten gizlemeğe karar verdik, sen şayiaların merkezine geliyorsun. Burada görülürsen yirmi dört saat içinde İstanbul'un her tarafı münasebetimizi haber alır.

— Ben de bunun için evvelâ buraya bir adam gönderdim.

— Faydasız bir tedbir... Her an buraya girenler, çıkanlar bulunur.

— Bunu da düşündüm. Eğer biri gelecek olursa, ben sana gazeteye ait bir şey sormak için gelmiş gibi yapacağım. İşte, bunun için de makaleye benzer bir şey getirdim. Buraya hiç yazı neşrettirmek için kadın gelmez mi?

— Bazan gelir. Fakat bu role arkadaşları inandırmak çok güçtür. Neyse. Otur. Al bir sigara. Emret.

— Mektuplarımı aldın mı?

— Hepsini. Yani üç tane.

—Evet, üç tane. Okudun mu?

— Doğrusu, bazılarını deşifre etmeğe çalışıyorum. Fakat birinci mektubun çok tatlıdı. İkincisi çok acı.

— Bu gece geliyorsun, değil mi?

— Bunu sormak için mi zahmet ettin?

— Evet. Anla ki buna çok ehemmiyet veriyorum.

— Bu bana biraz gayritabii görünüyor.

— Hakkın var. Benim bildiğim şeyi bilmiyorsun da ondan. Sana bir şey hazırladığımı bilmiyorsun.

— Bir sürpriz?

— Bu adi kelimeyi kullanmak istemediğim için «bir şey» dedim.

— Güzel. Çalışacağım.

— Nasıl?

— Güzel, diyorum.

— Sonra?.. Bir şey daha söyledin.

— Çalışacağım.

Elindeki çantayı masamın üstüne attı ve dizlerini bir kaç defa birbirine vurdu. Sonra derin bir nefes bıraktı.

— Ben sana realist bir cevap veriyorum, dedim, nafile kat'i vaitlerde bulunmamak için.

— Ne demek o?

— Senin hayatında kat'i bir şey var mı? Benim hayatımda olabilir mi?

— Fakat, beyefendi, her gün buraya teşrif buyuruyorsunuz: her gün muntazaman yazı yazıyorsunuz. Demek isteyince ve mecbur olunca kat'i yaşıyorsunuz. Bana gelince mi talih, kader, kısmet, tesadüf? Şüphe etmeseydim gelirmiydim buralara kadar?

Sonra birdenbire ismimi söyledi ve teklifsizleşti:

— Bana bak. Ciddi söylüyorum. Bu gece gel. Sana çok mühim bir şey söyliyeceğim. «Çalışırım» deme, çıldırırım, bağırabilirim. Sen kendine, benim sana verdiğim ehemmiyeti veremezsin. Benim verdiğim şey gene benimdir. Benden ayrılınca sen ne isen o kalacaksın. Biz daima bu şartla konuşacağız. İnce bir adam gibisin sen. Bu kadarını niçin anlamazsın?

— Seni temin ederim ki «çalışırım» sözile gururumun hiç bir alâkası yok.

— Peki, neden?

— Hiç kimseye yüzde yüz söz vermek âdetim değil.

Gayriihtiyarî bir kahkaha attı, hemen ayağa kalktım ve iki kapıya da baktım. Gözlerimi açarak:

— Ne yapıyorsun? Diye mırıldandım.

Avcunu ağzına kapadı:

— Sahi... Dedi.

— Rica ederim.

— Peki...

Ve kahkahalarını kendi içinde yapmıya çalışarak dedi ki:

— Niçin güldüm, biliyor musun? Ben de atlatmak istediğim erkeklere randevü verirken bunu söylerim de ondan. Bu kadın lâkırdısıdır, kadın.

(Mabadi var)

Hikâye

İçe doğan matem

Kaşlar cımbızla öyle muntazam alınmış ki iki ince hilâl gibi... Yüz, açık tatlı esmer... Koyu siyah gözlerinde hem bir çocuk bakışı, hem de bir genç kız civelekliği var... Ufacık, derli toplu dudaklarına çiğ bir karanfil sürmüş, fakat bu çiğ ve sun'i kırmızılık, onun açık tatlı esmer çehresine pek yaraşmış... Parlak koyu siyah saçları kesik ve ondüleli... Kulaklarında büyük iki altın halka salanıyor...

İnsan, ona bakarken, yumuk çenesinden tutup okşamak, azarlamak gibi garip, zıt hislere kapılıyor.

Beli ince, elleri, ayakları o kadar ufak ve mütenasipti ki boyunun kısalığını unutturuyor ve uzun kollu, kloş etek, düz siyah canfes esvabı vücudune sarılmış, her hareketinde vücudünün bütün kıvraklığını gösteriyordu! Ah, bu düz siyah esvap, onu, ne açıyordu!.. Parlak koyu siyah saçlar, siyah canfes esvap, onun hafif allık geçmiş yanaklarını ölgün bir şafak gibi kızartıyor, toplu yumuk çehresi göz kamaştırıyordu.

Eğer saçlarına uzun, yüksek bir fildişi tarak taksa ve o tarağın üstüne de siyah bir tül atsa, balkonlarında serenat dinliyen Garnata Senoralarına benziyecek...

Aile bahçesinin deniz tarafındaki masalarından birine oturmuştu, lâkin güneş vurdukça balık sırtı gibi gümüşlenen denizle, etrafındaki kadınlı, erkekli kalabalıkla alâkadar olmuyor; çocuk çığlıklarına, koşuşmalara aldırış etmiyor; başını, arka sokağa doğru çevirmiş, vakit vakit bilek saatine bakıyordu.

Bu dalgın, yol gözetliyen bakışlardan, birini beklediğini anlıyordum. Acaba kimi bekliyordu? Zorla gizlenen yürek çarpıntıları içinde beklenen bahtiyar, mes'ut fani kimdi? Bu, ince hilâl kaşlı, kulakları iri altın küpeli Endülüs güzelinin, güneş batarken bu aile bahçesinde beklediği kimdi? Böyle gizli bir ıztırap ve heyecanla ve gizli bir neş'e, bir sevinçle beklenmek ne sadetti, Yarabbi!

Arka taraftaki sokaktan uzun boylu, genişçe omuzlu biri görünmüştü. Senora, hemen doğruldu; el çantasını açtı, kapağındaki aynaya baktı. Bu, kadınlığın: Hazır ol! işareti olan insiyaki ve ebedî hareketlerinden biridir. Ben de doğruldum.

O, manikürlü küçücük ellerile saçlarının maşalarını, kıvrımlarını ütüler gibi bastırdı; alt dudağına bir çimdik karmen konduruverdi; çantasını kapadı. Esvabının kollarını çekti, kloş eteğinin dalgalarını düzeltti.

Uzun boylu, genişçe omuzlu erkek te yaklaşıyordu. Bu, açık renk ceket, koyu renk pantalon giyen, başı açık, favorili bir gençti. Ağır, hiç telâş etmiyen adımlarla bahçeye girdi, Senoranın yanına yaklaştı, elini tutup sıktıktan sonra iskemlesini onun iskemlesine yanaştırarak oturdu.

Bunları tesadüf mi birleştirmişti? Akraba mı idiler? Zevkleri mi birbirine uygundu? Bilmem, ikisinde de bir İspanya kokusu vardı. Evet, o genç, kirli esmer yüzü, kalaycı çamuru sıvanmış gibi duran favorileri ile barlarda, sinemalarda, tiyatrolardaki santajcı İspanyol jigololarını hatırlatıyordu.

Senoranın yüzü gülmüştü. Minik yavru ağzı, kim bilir neler cıvıldıyordu? Güneş karşı kıyıların arkasına çekilmiş, ortalığa tatlı bir akşam karanlığı çöküyordu. Ben, onları, akşamın tatlı, rüyalı karanlığına terkederek bahçeden çıktım.

O günden sonra sık sık onlara tesadüf ediyordum. Uzun boylu genç, bazen genç kızdan evvel geliyor, bir ayağını bir iskemleye, bir ayağını da bir iskemleye dayıyor, parmaklarını bel kayışına geçirip arkaya doğru yaslanarak oturmakla yatar, sallanır bir vaziyette bekliyordu.

Favorili gencin giyinme tarzlarını öğrenmiştim. Açık renk ceketle koyu renk pantalon ve fiyonga boyunbağı.. Koyu renk pantalonla açık renk caket ve yakası açık gömlek...

Fakat genç kız, hep o, siyah esvabı giyiyordu! Her hareketinde vücudünün kıvraklığını gösteren, vücudüne yapışık, uzun kollu, kloş etek düz siyah canfes esvabı...

Haftalardanberi, onları hep öyle yanyana, yahut biri ötekini bekliyor görmekte idim. Bir akşamüstü, favorili genç, caddede biraz olgun kadının koluna girmiş, ağır, hiç telâş etmiyen adımlarla saat rakkası gibi yürüyordu!

Neden döndüm? Yolum mu düştü? Ayaklarım kendiliğinden mi gidiyordu? Bilmiyorum, Aile bahçesinin önünden geçiyordum.

İnce hilâl kaşlı; koyu siyah gözlü, parlak koyu siyah saçlı; kulakları iri altın halkalı genç kız, Aile bahçesinin deniz tarafındaki masalarından birine oturmuş, lâkin ne güneşle, ne deinzle, ne de etrafındaki gürültülü kalabalıkla alâkadar oluyor, başını arka sokağa çevirmiş, vakit vakit bilek saatine bakıyordu.

Bu dalgın, yol gözetliyen bakışlardan kimi beklediğini biliyordum... Gene, o uzun kollu, kloş etek düz siyah canfes esvabını giymişti! Evet, ilk gördüğüm gündenberi giydiği esvap!

* * *

Vah kızım, daha sevişirken mi aşkının matemini tutuyordun?

MAHMUT YESARİ

İki müderrisimiz

Sofya Darülfünununda konferans verecekler

Bundan bir müddet evvel Sofya Darülfünununda bir cerrahî hocası gelerek İstanbul'da Tép Fakültesinde kemik cerrahisine dair projeksiyonlarla almanca bir konferans vermişti. Ahiren haber aldığımıza göre Tıp Fakültesinden fenni tedavi müderrisi Âkil Muhtar ve cerrahî müallimlerinden Akif Şakir Beyler şahsî müesseseleri hakkında projeksiyonlarla almanca ve fransızca konferanslar vermek üzere Sofya'ya hareket edeceklerdir. Komşu ve dost bir memlekete yerine masruf bir iadei ziyaret olduğundan muktedir müderrislerimize muvaffakiyetler temenni ederiz.

Biz Darülfünun hocalarımızdan işte bu gibi hizmetler bekleriz.

POLİSTE

Bir otomobil kurbanı

Şoför Şevket'in idaresinde bulunan 2548 numaralı otomobil Aksaray'dan geçerken, henüz hüviyeti anlaşılamıyan bir adama çarpmış, gayet ağır surette yaralamıştır. Mecruh, ifadeye gayrimuktedir bir halde hastaneye kaldırılmış, şoför yakalanmıştır.

Mercan'da yangın

Mercan'da Evliya hanı altında kasketçi Atam Efendinin dükkânından yangın çıkmış, dükkân kısmen ve üstündeki iki oda tamamen yandıktan sonra ateş söndürülmüştür. Bu dükkânın altı bin liraya sigortalı olduğu anlaşılmıştır.

Bir kamyon devrildi

Dün bir kömür kamyonu Sarıyer'den geçerken devrilmiştir. Kamyon parçalanmıştır. Nüfusça zayiat yoktur.

Bir san'atkârın kırk dört lirası

Sahne san'atkârlarımızdan Ertuğrul Sadettin Bey evvelki gece Eminönü'nden geçerken bir kaç yankesici tarafından cebinden 44 lirası aşırılmıştır. Polis tahkikata başlamıştır.

Dördüncü kattan düştü, bir şey olmadı

Kadıköy'ünde Dumlupınar sokağında Haçik Efendi isminde bir tüccarın kızı evin dördüncü katından sokağa düştüğü halde iyi bir tesadüf eseri olarak kendisine hiç bir şey olmamıştır.

Şişli'de de Niko isminde bir çocuk tarasadan sokağa düşmüşse de hafif bir arıza ile kazayı atlatmıştır.

Bursa kooperatif hareketleri

Bursa'da teşkil edilen büyük kredi kooperatifinin merkezi 11 eylûl kurtuluş bayramında merasimle açılacaktır. Bu kooperatif için tayyare binasında bir daire tutulmuştur.

Bursa Ziraat Bankası kooperatif servisi şefi Kemal Bey Orhaneli kazasında biri merkezde olmak üzere Harmancılık nahiyesinde ve Sada köyünde birer kooperatif teşkil etmiştir. Gemlik'te teşkil olunanlarla birlikte mevcut kredi kooperatifleri (64) e baliğ olmuştur.

Balkan Tenis Şampiyonası

Müsabakalara bugün Fenerbahçe'de başlanıyor

Şampiyonaya Türk, Romanya, Yunan ve Bulgar şampiyonları girecek

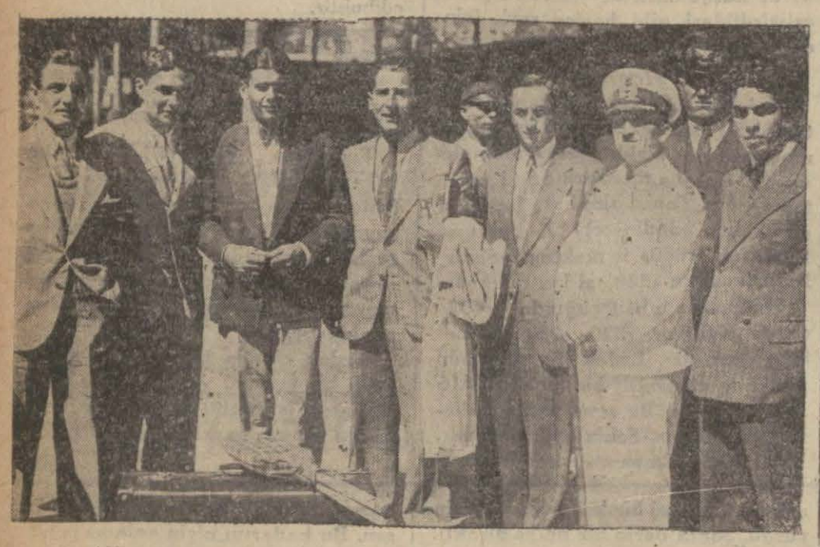

Şehrimize gelen Bulgar tenis şampiyonları karşılayıcıları arasında

Balkan tenis şampiyonası bugün öğleden sonra saat iki buçukta Fenerbahçe kulübünün tenis kortlarında başlıyacaktır. Bulgar tenis şampiyonları çarşamba günü şehrimize gelmişlerdi. Romen ve Yunan şampiyonları da bu sabah şehrimize gelmiş olacaklardır.

Bugün yapılacak müsabaka programı şudur:

A. KORTU:

Saat 14,30 Yordanof - Surudif (Bulgaristan ile Zoki - Karakaş (Türkiye) (Hakem Ohenosyan).

Saat 15,45 Bunoa (Romanya) ile Davit (Türkiye) (Hakem Lavrof).

Saat 17 Yordanof (Bulgaristan) ile Ahmet Ferit (Türkiye) (Hakem Binns).

B. KORTU:

Saat 14,30 Süat-Sedat ile Arnitag-Cimcoz (Türkiye) (Hakem Goroveski).

Saat 15,45 Şodûvar ile Trogubof (Hakem Binns).

Saat 17 Sorucief (Bulgaristan) ile Süat (Türkiye) (Hakem Whittall).

Bugünkü müsabakalar ilk tasfiye müsabakaları olmakla beraber çok zevkli ve heyecanlı olacaktır. Atletizm Federasyonu tenis komitesi tarafından tertip edilen bu beynelmilel müsabakalar, memleketimizde ilk defa yapılan bir spor hareketi olacaktır.

1932 Balkan tenis şampiyonluğunun hangi millet tarafından kazanılacağını şimdiden kestirmek mümkün değildir. Bugünkü ilk müsabakalar, bu hususta bir fikir verecektir.

Yelken yarışları

Denizcilik Federasyonu yelken komitesi tarafından tertip edilen ikinci yelken yarışları bugün Yeşilköy'de yapılacaktır.

Kayık yarışları

Deniz sporlarile meşgul olan kulüplerimiz arasında bugün Beykoz'da kayık yarışları yapılacaktır.

At yarışları

Yarış ve Islah Encümeni tarafından tertip edilen at koşularının altıncı ve sonuncusu bugün Veliefendi koşu mahallinde yapılacaktır. Gelecek hafta Vilâyetin tertip ettiği son koşu icra edilecektir.

* * *

Göztepe'de pehlivan güreşleri

Göztepe beşinci ilk mektebine devam eden fakir çocuklara yiyecek ve giyecek tedarik etmekte olan himaye heyeti tarafından Göztepe'de istasyon civarındaki çayırda büyük bir pehlivan güreşi tertip edilmiştir. Bu meraklı güreşler bugün icra edilecektir. Ayın on ikisinde Fenerbahçe stadyomunda yapılacağını yazdığımız güreşlerden vaz geçilmiş ve bunun Göztepe'de yapılması daha muvafık görülmüştür.

Güreşler Türkiye başpehlivan birincisi Bandırma'lı Kara Ali, başpehlivan ikincisi Bolu'lu Cemal, Bursa'lı İbrahim, Drama'lı Hasan, Uzunköprü'lü Hasan, Yıldırım pehlivanlar gibi en meşhur pehlivanlarımız iştirak edeceklerdir.

Hakemlik vazifesini mütekaidini askeriyeden miralay Mehmet ve Osmanlı Bankası memurlarından Cemal Beylerle su yolcu Mehmet pehlivan yapacaklardır.

Iktisat:

Son kararname ve Türk Yunan ticarî münasebatı

Tetkik ve halle muhtaç bir nokta

Türkiye ile Yunanistan arasındaki ticarî mübadelenin memleketimiz lehine büyük bir fark arzettiği malûmdur. Bu fark geçenlerde bu sütunda intişar eden bir makalede de etrafile izah edildiği veçhile her sene yedi ile on milyon lira arasında temevvüç ederek altı senede 65 milyonu bulmuştur.

Yalnız bu rakam bu derece iyi bir müşteriyi kaçırmamak için lâzım gelen bütün tedbirlere tevessül etmenin bizim için millî bir vazife olduğunu göstermeğe kâfidir. Yunanistan'a karşı yapabileceğimiz teshilâtın neler olabileceği Hayrettin Şükrü Beyin mevzuu bahis makalesinde çok güzel anlatıldığı için biz bunlardan bahsetmiyeceğiz. Bizim izah etmek istediğimiz nokta daha ziyade son kontenjan kararnamesile alâkadardır.

Bugün Yunanistan'a yapmakta olduğumuz ihracat Yunanistan tarafından mevzu döviz tahdidatı dolayısile eskisi gibi serbestçe cereyan edemiyor, Yunanistan'ın kendi millî parasını ve millî iktisadını korumak için aldığı bu tedbir karşısında ithalâtımıza ancak takas yolile bir kanal açabiliriz.

İşte bunun içindir ki bir çok memleketlerin bu gibi tahdidat vazettiklerini nazari itibara alan hükûmet ihracat emtiamızın sürümünü temin için muhtelif Avrupa devletlerile aktettiği hususî takas mukavelenamelerinin tarafeynce tasdikına ve mer'iyete girmesine intizaren aradaki intikal devresine mahsus olmak üzere umumî bir takas sistemi kabul etti. Bu sistemin iktisadî vaziyetin icaplarına ve memleketin yüksek menfaatlerine ne derece uygun olduğunu izaha lüzum görmüyoruz. Son kararnamenin mütaleası bu hususta bir fikir edinmeğe kâfidir.

Ancak mevzu kararnamenin takasa mütedair ahkâmının Türk-Yunan ticarî münasebatı için pek te müsait olmadığı meydandadır. Filhakika kararnameye göre kontenjan listesine dahil olan eşyayı kontenjan harici olarak Türkiye'ye ithal etmek istiyenler üzüm, incir, fındık, yün, halı, tiftik, zeytin yağı, gül yağı ve kasaplık hayvan ihracatini tevsik eden beyannameler muhteviyatının bahiliğ olduğu kıymetin yüzde ellisi derecesinde ithalâtta bulunabileceklerdir.

Halbuki Türk - Yunan ticaret mübadelesinin mevzuunu teşkil eden eşya listesi ile yukarda isimleri geçen ihracat mallarımız karşılaştırılırsa kararnamenin Yunanistan'dan bize yapılacak ithalâtı hiç te teşvik etmediği, başka memleketlerin bizden yüz ithal ederek mukabilinde kontenjan harici olarak elli ithal etmek hususundaki serbestilerinden komşumuz Yunanistan'ın istifadesinin lâşey mesabesinde kalacağı anlaşılır.

Bir misal verelim: Bundan bir müddet evvel Türk - Yunan ticarî münasebatının inkişafı için çareler arandığı zaman bizim haricten ithal ettiğimiz mevattan mümasili Yunanistan'da bulunanları Yunanistandan satın alarak başlıca müşterilerimizden olan bu komşu devletin ticarî muvazenesine pekâlâ hizmet edebileceğimiz bir prensip olarak kabul edildi. Bu meyanda şişe ihtiyacatımızın Yunanistandan temini takarrür etti. Hatta müskirat inhisarı tarafından bir de şişe münakasası ilân edildi. Ancak yeni kararname muvacehesinde bu münakasanın nasıl mümkün olabileceği cayi sualdir. Filhakika kontenjanda şişe için ithalât müsaadesi verilmediğine ve münhasıran takas yolu açık bırakıldığına göre gelecek şişeler mukabilinde Yunanistan'ın bizden ithalât yapması lâzım gelecektir. Fakat bu ithalâta esas olabilecek eşya ise kararname ile muayyen olup ekseriyeti itibarile Yunanistan'da yetisen mahsulâttan ibarettir. Yalnız kasaplık hayvan bir istisna teşkil ediyor. Halbuki Yunanistan'dan yapılacak ithalâtın bu suretle daralması yukarda da işaret ettiğimiz veçhile bizzat Türkiye'nin menfaatleri aleyhinedir. Bu itibarla diğer ihracat eşyamızdan müşterisi hemen hemen Yunanistan'dan ibaret kalan diğer bir iki kalem meselâ kömür ve buğday, keten tohumu gibi eşya mukabilinde yüzde elli nisbetinde ithalâta müsaade edilmesi lüzumlu ve faydalıdır.

Mes'elenin her halde hükûmetimizce ciddî bir surette tetkike değeri olduğuna şüphe yoktur.

Mevaddı iptidaiye işleri

Tevzi komisyonu Ankara'ya bir heyet gönderilmesine karar verdi

Mevaddı iptidaiyeyi fabrikalara tevzi edecek ihtisas komisyonu içtima halinde

Dün Sanayi Birliğinde her şubeye ait ikişer murahhastan teşekkül eden yirmi beş kişilik ihtisas komisyonu içtima ederek son kontenjan listesinde mevcut mevaddı iptidaiyenin fabrikalar arasında sureti tevziini tesbite başlamıştır.

Dünkü vaziyete nazaran fabrikaların mevaddı iptidaiye ihtiyacı kontenjan listesinden çok fazladır. Şu halde ihtiyacın ihracat vesikalarile temini icap ediyor. Vesikaların tedariki müşkül değil ise de muamele vergisi vermek hem de yüksek tarife üzerinden gümrük resmi tediye etmek mukabilinde vücude gelecek mamulâtın çok pahalıya mal olacağına ve bu halin ise istihlâk kabiliyetini azaltacağına işaret edilmiştir.

Maahaza listede mevcut mevaddı iptidaiyenin kâmilen fabrikalara verileceği İkisat Vekili Mustafa Şeref Bey tarafından Sanayi Birliği heyetine vadedilmiştir. Fakat Vekil Bey fabrikaların kooperatif teşkil etmesini arzu etmişti. Kooperatiflerin teşekkülü lâakal üç aylık bir zamana mütevakkıf olmasına ve bu müddet zarfında kontenjan listesinde hiç bir madde kalmıyacağına göre fabrikaların vaziyeti çok müşkülleşecektir.

İktisat Vekili Mustafa Şeref Beyin Avrupa'da bulunmasına göre kontenjan listesindeki mevaddı iptidaiyenin fabrikalara verilmesi yolundaki vadinin ne suretle tahakkuk edeceğine de fabrikatorlar tereddüde düçar olmuştur.

Bu nokta hakkında İktisat Vekâletinin noktai nazarını anlamak üzere Sanayi Birliği namıa İstabul meb'usu Vasıf ve mensucat fabrikatorlarından Atıf Beylerin cumartesi günü Ankara'ya gönderilmesine ve oradan alınacak cevaba göre teşebbüsat ve ihzarat icrasına karar verilmiştir.

İhracat komisyonu toplandı

Beşinci kontenjan listesinin tatbikatında dünden itibaren başlanmıştır.

İhracı hükûmet murakabesi altına alınan mevaddı tetkik edecek olan ihracat komisyonlarından birisi Harici Ticaret Ofisi Müdürü Cemal Beyin ve diğeri de İstanbul Ticaret Müdürü Muhsin Beyin riyaseti altında dün ilk defa içtima ederek ihracat emtiası hakkında verilen beyannameleri tetkike başlamıştır.

İhracat Ofisinin iki tebliği

Norveç hükûmeti fevkalâde vaziyet karşısında gümrük tarifelerini 4 misline kadar tezyit ve serbest ithal edilen emtia için de %50 kıymet üzerinden resmi gümrük ihdas etmek için meclisten salâhiyet almıştır.

Fransa'ya kavun ithaline ait kontenjan tükendiğinden Ofisten malûmat alınmadan Fransa'ya kavun gönderilmemesi. İhracat Ofisinden tebliğ olunmaktadır.

RADYO

Bu akşamki program

İSTANBUL:
18 gramofon - 19,30 saz: (Vedia Riza Hanım, Cennet Hanım) - 20,30 gramofonla bir opera - 21 saz: (İnci Hanım, Belkis Hanım) - 22 tango orkestrası.

ANKARA:
12,30 plâk - 18 salon orkestrası - 19 keman konseri.

BERLİN:
16,05 gramofon - 17,25 tedris ve tecziye (konferans) - 18,55 *Golf*, istikbalin sporu (musahabe) - 19,20 hafif musiki - 20,35 şiirler - 20,50 kitap bahsi - 21,15 koro - 23,20 konser - 24,30 havadisler ve dans musikisi.

VİYANA:
18,25 hafif musiki - 20,15 ticaret haberleri - 20,30 spora ait bir konferans - 21,25 havadisler - 21,35 musiki - 22,05 Amerika'dan nakil - 22,20 sekizinci senfoni (*Bruckner*) - 24 havadisler - 24,15 *Chaliopin'in* iştirakile konser: (*Rossini'nin, Korsakoff'un* eserleri) - 24,35 dans musikisi.

VARŞOVA:
19,05 orkestra - 20,25 dans musikisi - 22,05 senfonik konser - 24,05 dans musikisi.

BELGRAT:
22,05 *havaiyen* musikisi - 22,35 keman konseri - 23,05 muhtelif musiki parçaları - 23,35 havadisler ve tsigan havaları.

BUDAPEŞTE:
17,50 orkestra - 19,35 gramofon - 21,35 keman konseri - 22,15 tiyatro - 23,55 tsigan orkestrası.

BÜKREŞ:
20,15 hafif musiki ve Romen havaları - 21,05 konferans - 21,45 gramofon - 22,05 keman solo.

BRESLAV:
16,10 gramofon - 17,15 havadisler - 17,30 kitap bahsi - 18,35 hafif musiki - 20,35 konser - 21,35 konferans - 22,05 stüdyoda *Henberger'in* (opera balosu) isimli üç perdelik operetini temsil - 1,20 Londra'dan: (dans musikisi).

LENİNGRAT:
20,35 fenni ziraat gazetesi - 22,35 konser - 23,35 havadisler.

LOZAN, CENEVRE:
19,50 orkestra - 21,15 spor musahabesi - 21,35 gramofon - 22,05 tiyatro - 22,35 keman solo - 23,20 triyo ile salon musikisi - 24,05 son haberler.

BARSELONA (R. Association):
22,50 gramofon - 23,05 havadisler - 23,20 orkestra konseri - 24,05 muhtelif - 24,35 orkestra.

BRÜKSEL I (Franz):
19,05 senfonik konser - 20,05 gramofon - 20,20 musahabe - 20,30 gramofon - 21,35 havadisler - 22,05 radyo orkestrası - 22,50 musahabe - 23,05 *Kursaal'dan* naklen konser.

Yeni bir ithalât Kararnamesi

Ankara 1 (Telefonla) — Heyeti Vekileden çıkan yeni bir kararnameye göre fidancılıkta ve aşçılıkta kullanılan radyo kontenjanı 2000 kilo artırılmıştır. İstanbul gümrüğüne getirilen papyekuşeden 4000 kilonun da kontenjan harici ithaline müsaade edilmiştir.

Bir milyon lira kıymetinde hayvanat ile mahsulâtı arziye mukabilinde Kars Vilâyetine Rusya'dan 7000 liralık manifatura ithali kararlaşmıştır.

Yeni eserler:

Bir tarih felsefesinin ilmî esasları

Son asrın en benam filozofu Küstav LöBon'un «Bir tarih felsefesinin ilmî esasları» unvanlı eseri Haydar Rifat Bey üstadımız tarafından türkçeye tercüme edilmiş ve Tefeyyüz kütüphanesince tap ve neşrolunmuştur.

Büyük bir kudreti ilmiye ve felsefiye ile yazılan bu eserdeki yepyeni fikirler bütün münevverleri alâkadar edecek mahiyet ve kıymettedir. Karilerimize hararetle tavsiye ederiz.

Gol

Dokuzuncu senesinin 16 ıncı sayısı Avrupa ve Anadolu haberlerile güzel bir şekilde intişar etmiştir.

Hollivut

Bundan böyle her çarşamba çıkacak olan Hollivut'un 1 eylûl nüshası muhtelif renkli resimlerle intişar etmiştir.

Resimli ay

21 numaralı eylûl nüshasını mutlaka okuyunuz. İlmi ve mesleki makaleleri, tetkik ve tetebbülere ait yazıları, ince ve güzel hikâyeleri ile (Resimli Şark) memleketimizin cidden en yüksek aylık mecmuasıdır.

Kadro'nun 8 inci sayısı

Kadro mecmuasının, sekizinci sayısı, Şevket Süreyya, doktor Vedat Nedim, Bürhan Asaf, Yakup Kadri, İsmail Hüsrev Beylerin şayanı dikkat yazılarile intişar etmiştir.

İnkilâp ve kadro

Şevket Süreyya Bey İnkilâp ve Kadro namile kıymetli bir tetkik kitabı neşretmiştir. Kitabın methalinde «İnkilâp», «Buhran içinde Türkiye» ve «Milli kurtuluş hareketlerinin cihanı tetkik tarzı» tetkik edildikten sonra inkılâbın ideolojisine, nihayet kadrosuna geçilmiştir. Bu kıymetli eseri karilerimize bilhassa tavsiye ederiz.

ÇOCUKLAR İÇİN

Çocuk masalları

Tembel Jak

Vaktile Avrupa köylerinin birinde bir rençberin üç oğlu vardı. Piyer, Pol ve Jak. Üç kardeş birbirlerini çok severler ve kışın ocak başında oturdukları zaman yekdiğerine büyüdükleri zaman neler yapacaklarını anlatırlardı. Piyer babası gibi rençber olacağından bahseder, Pol böyle basit işlerle uğraşmak onu tatmin edemiyeceğini söyler, fakat Jak kat'iyyen istikbaldeki mesleği hakkında bir fikir dermeyan etmez, sadece:

— Ben ne olacağımı bilmiyorum!

Demekle iktifa ederdi. Zaman geçti. Üçü de delikanlılık devresine yaklaştılar. Piyer çiftlik işlerinde babasına yardım etmeğe başladı. Pol şehirde yüksek bir mektebe girmiş, ilmini arttırıyordu. Jak hiç bir şeyle meşgul görünmüyordu.

Annesi babası kızmağa başlamışlardı. Kendisi de bu halinden müteessir oluyordu. Bir gün gene ormanda avare gezer dolaşırken bir ihtiyara tesadüf etti. İhtiyar Jak'a:

— Bir kaç paran varsa ver!

Dedi. Jak gülerek cevap verdi:

— Bende para ne gezer. Baba fırın has çıkarıyor. Ekmek elden su gölden geçinip gidiyorum ama, hiç bir işte çalışamadığım için para kazanamıyorum.

İhtiyar hayret etti:

— Vay, dedi, sen hiç bir işte çalışmıyorsun ha!

— Çalışmak istiyorum ama nerden başlıyacağımı bilmiyorum.

— İlk rasgeldiğin şeyden başla!

İhtiyar kaybolup gitti. Jak ta ormana doğru ilerlemeğe başladı. Vakit sonbahardı. Yapraklar dökülüyordu. Bir yaprağa gözünü dikti, onu kovalamağa başladı. Aksi gibi müthiş rüzgâr da esiyordu. O yaprağı saatlerce kovaladı ve bu yüzden başına gelmedik kalmadı. Bir yerden yuvarlandı. Yan yattı, çamura battı. Kazaen bir jandarmayı devirdi. Az gitti, uz gitti ta ormanın ortasına kadar vâsıl oldu. Orada biraz oturup dinlenmek istedi. Baktı ki yanı başında her tarafı demir parmaklıklarla örtülü bir kulübe..

— Acaba bu kulübenin içine ne var? Diye meraka düştü.

O zaman pencerelerin birinden bir baş uzandı. Jak baktı ki kendisine çalışma nasihatini veren ihtiyar.

— Ne istiyorsun oğlum?

— İçeri girmek.

— Buraya öyle destursuz girilmez. Git şu ormandaki ağaçlardan düşmüş kuru yaprakları say. Adedini tam öğrenebilirsen muradına erersin.. Yoksa kabil değil..

— Pekâlâ!

Jak yapacağı işin müşküllüğünü sonradan anlamıştı. Derin bir düşünce içinde yürüyüp giderken etrafında kuşlar cıvıldayıp uçuşmağa başladılar. Bunlar Jak'ı her zaman kendilerine ekmek kırıntısı verdiği için çok severlerdi.

— Ne düşünüyorsun?

Dediler. Jak başarmak istediği güç işi anlattı. Kuşlar:

— Korkma sabaha kadar biz sayar ve hesabını getiririz.

Dediler ve hakikaten de vaddettiklerini yaptılar. Jak ertesi gün ihtiyarın kapısını çaldı:

— Ormanda, dedi, beş yüz milyon altı yüz bin beş yüz elli bin yaprak var!

İhtiyar:

— Bravo!

Diyerek kapıyı açtı. Jak kendini emsalsiz bir hazinenin içinde buldu. Delikanlıyı adamakıllı geydirdiktan sonra ona bir kaç kıymetli taş ta hediye etti.

Herkesin tembel zannettiği Jak bunları sermaye yaparak kârlı bir iş tuttu. Yaprak kovalamaktan başladığı çalışmasına devam ederek zengin oldu.

Eğlenceli oyuncaklar

İnce mukavvadan bir at yapabilirsiniz

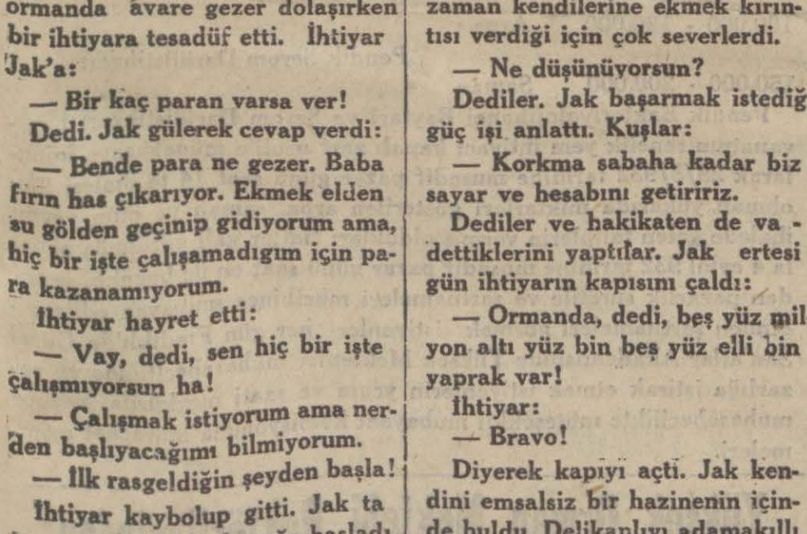

İnce bir mukavva alınız. Onu bu her iki şekille beraber bir pencere camının üstüne koyup üzerine aynini çiziniz. Kenarlarını makasla oyduktan sonra noktalı yerlerden ikiye katlayınız. Boynun 3 numaralı kertiklerini vücudün 3 numaralı kesiklerine geçiriniz ve yapıştırınız. Atınız tamam olur ve küçük kardeşinizi epeyce bir müddet eğlendirir.

meraklı şeyler

Yıkılmaz evler

Geçen sene zelzele merkezî Avrupa'da, hususile Yugoslâvya'da mühim hasarlara sebebiyet vermişti. Bu zelzele pek kuvvetli olmamasına rağmen binlerce ev yıkılmıştı. Çünkü Yugoslâv köylüleri evlerini pek sağlam inşa etmezler.

Bunu gören hükûmet 60 milyon liralık bir tahsisatla daha muhkem, bilhassa zelzeleye dayanır evler yapılmasını temin etmek istemiştir. Bu evler pek çok zelzeleye maruz Sicilya adasındaki nümunelere göre duvarların, tavanların ve yerlerin inşasında fazla demir kullanılaraktan yapılacaktır.

Bu tarzda yapılan binaların artık öyle olur olmaz zelzeleden

yıkılmıyacağı muhakkaktır. Fakat bir tehlike kalıyor. O da oralarda oturanların devrilen eşyaların altında kalmaları ki tabiî bu hususta da tetik davranacakları şüphesizdir.

Eylûl bulmacası

	E	L	E	K
	R	K	E	K
	A	V	A	K
	A	B	A	K
	K	M	E	K
	A	M	U	K

Şu yukarıki boş hanelere öyle harfler koyunuz ki soldan sağa doğru okunduğu zaman her biri manalı bir kelime olsun. Yukarıdan aşağıya okunduğu vakit te bu ayda tekrar kavuşacağımız bir yer meydana çıksın.

Doğru halledenlerden bir kişiye 5 lira, bir kişiye bir İş Bankası kumbarası takdim edilecek, resimleri gazetemize basılacaktır. Diğer 100 kişiye muhtelif hediyeler.

Herhangi mükâfat kazananların resimleri de - bize fotoğraflarını gönderdikleri takdirde - gazeteye basılır.

Cevaplar teşrinievvelin birinci gününe kadar «Cumhuriyet Çocuk sahifesi muharriri» adresine gönderilmelidir. Hal suretleri daima gazeteden kesilmiş cetveller üzerine yapılmalıdır. Bu şartlara riayet etmiyenler hediye kazanamazlar.

BİZİM MEMLEKETTE ÇOÇUKLAR

Saf ve masum bir yavru «Cumhuriyet» objektifi önünde

Uzak memleketlere seyahat

Avı bol bir yer: Uganda

Uganda'da ecnebi bir avcı tarafından vurulmuş bir gergedan. Etrafındakiler Uganda yerlileri

Uganda Afrika'daki İngiliz müstemlekâtındandır. Meşhur Viktorya gölünün şimalindedir. Bir kısım erazisinde şimendiferle seyahat edilebilir. Avı o kadar boldur ki trenin penceresinden yolcular geyik sürülerinin geçtiklerini, bazan da yabani eşeklerin lokomotifle yarış ettiklerini görürler.

Uganda'daki şimendifer Nairobi'ye kadar gider. Oradaki istasyonun etrafı av hayvanlarının içeri girememeleri için parmaklıklarla çevrilmiştir.

Nairobi kasabası oldukça asrî bir şehirdir. Muntazam kaldırımları ve elektrik tenviratı vardır. Bütün Avrupa'lılar trenle buraya geldikten sonra yerli rehberlerle birlikte ava çıkarlar. Fakat avlanacak hayvanların bir listesi mevcuttur. Bundan maadaları ancak müdafaai nefis için öldürülebilir.

Uganda'nın yerli ahalisi uzun boylu, muntazam vücutlü zencilerdir. Tenleri bazı Afrika yerlilerinki gibi simsiyah değildir. Koyu renkte bakıra çalar. Muharipler, yani asker sınıfı göğüsleri üzerine incilerle süslenmiş keçi derisi asarlar.

Bir kısmı da vücutlerinin bazı yerlerini, bilhassa bacak bileklerini maymun derilerinden kesilmiş parçalarla süslerler. Fakat Uganda'da avlanabilmek umumiyetle zenginlere mahsustur. Çünkü oraya kadar olan seyahat masrafından sarfı nazar, av tezkeresi müthiş pahalıdır. Binaenaleyh orada bu sporu ancak Avrupa'lı ve Amerika'lı milyoner -

YAZISIZ HİKÂYE

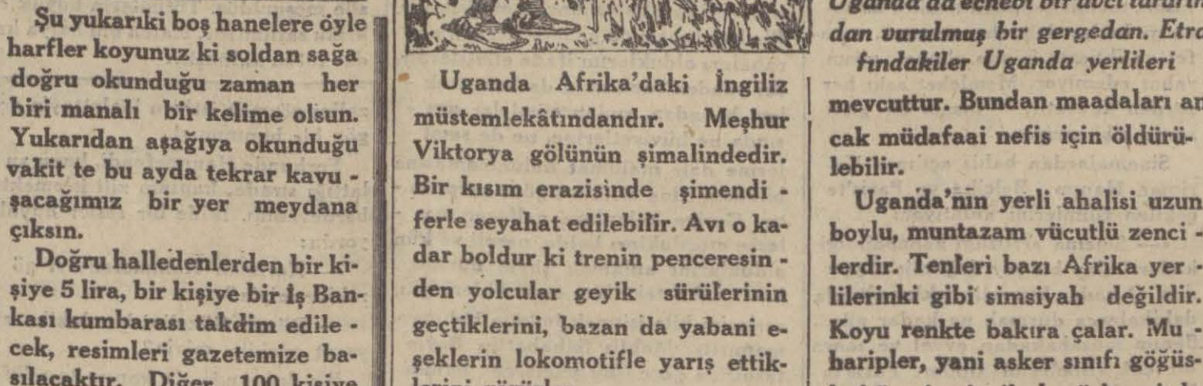

Minareyi çalan kılıfını hazırlamalı, armudu düşüren de onu boynuzuna saplatmamalı.

Kazananlar

Geçen defaki bilmecemizin halli «Sıcak» tı. Doğru halledenler arasında birinci mükâfat «5» lirayı Gedikpaşa Amerikan mektebinden Güner H., ikinci mükâfat İş Bankası kumbarasını da Gazi Ayintap Kurtuluş ilk mektebinde 580 Enis Hakkı Beyler kazanmıştır.

Şık birer hokka kazananlar:

Büyükdere serkomiseri Salim Bey kızı Vehibe, Üsküdar Selimiye kışla karşısı 33 Şeref, Aksaray Şekerci sokağı 12 No. Nusrat, Kasımpaşa Büyükpiyale 239 Fatma Nigâr, Topane Boğazkesen 6 Ahmet, Davutpaşa 24 üncü ilk mektep Feriha Bekir, Topane'de Gecekuşu sokağı Mustafa Arif zade apartımanı 16 No. Andon Mara, 17 inci ilk mektep 166 Mustafa Ahmet, Cağaloğlu Kapalıfırın civarında Asım, 19 uncu ilk mektep 221 Nermin, Bakırköy Bezazyan lisesi Avakim Ardaş, İstanbul Yüksek iktisat ve ticaret mektebi talebesinden 321 Macide Kâmil, Üsküdar Eski hamam 6 Nusrat, Fatih Fazilet sokağı İrfan Mustafa, İstanbul Açıktürbe yokuşunda Rebia, Beşiktaş Serencebey yokuşu 8 Sadık zade Sadık, Üsküdar İhsaniye Sultaniye sokağı 66 Mihriba nNadir, 34 üncü ilk mektep Fahrettin, Gedikpaşa Balipaşa yokuşu Varojan Köseyan, 6 ıncı ilk mektep 383 Nazan, Lâleli Tayyare apartımanı 3-8 No. Makbule İhsan, Üsküdar orta mektep 45 Mehmet Ekrem, Erkek muallim mektebinde Abdullah.

Birer düzüne defter kazananlar:

İzmir'de Yeni manifaturacılarda pul bayii Hacı Rifat Efendi kızı Münire, Konya Gazi Paşa ilk mektebi 377 Fuat, İzmit Gölcük tersanesinde çırak Adil, Dörtyol Reji müdürü Mes'ut Bey kızı Kâniye, Arnavutköy Senjozef mektebi talebesinden Selma Ahmet, 10 uncu ilk mektep 34 Neclâ, Eskişehir ilk mektep 27 Fethi Hulûsi, Mardin Erkek yatı mektebi 1 Seracettin Kaya, Sivas lisesi 4 üncü sınıf 11 Necati, Bursa birinci lise ikinci devrede İsmet, Fatih Atpazarı 42 Enver, Samsun Ostro-Türk şirketi müdürü kızı Feza Tevfik, Diyarbekir Ziya Gök Alp ilk mektebi 2 inci sınıf talebesinden 350 İsmet, Fatih Sinanağa mahallesi Perizat Macit, Erzurum Erkek lisesi 188 Atıf. Adana Ziraat mektebi 3 Meliha Lûtfi, Konya Halk Fırkası karşısında terzi Ahmet Efendi oğlu Turhan, Samsun Buğday pazarında kantarcı Kâzım Efendi oğlu Ferit, Bursa orta metkep müdürü B. in oğlu Lûtfi, Üsküdar Amerikan Kız Kolleji talebesinden Vasfiye Muhtar, Rize'de İstiklâl ilk mektebi talebesinden Gümrükçüzade Secaattin Rasim.

Birer düzüne kurşunkalem kazananlar:

Pendik birinci ilk mektep İsmail Abdullah, Adapazarı orta mektep 140 Sacide Kâmil, Rumelihisar 27 inci ilk mektep Necmi, Konya kız muallim mektebi Nadide Osman, Erkek muallim mektebinden Rıza, Göztepe 5 inci ilk mektep 27 Mübeccel, Amasya Kılınçarslan mektebi 195 Nevide Rahmi, Feriköy 17 inci ilk mektep 166 Mustafa Ahmet, Kayseri lise birinci devre üçüncü sınıf 254 Sükrü, Darüşşafaka 5 inci sınıf 269 Tahsin, Konya Gazi Alemşah mahallesi Küçük sokak 15 No. Elhan, Salihli avukat Hayri Bey oğlu Halit Mümtaz, Kütahya Sıhhat müdürü Fehmi Bey kızı Servet, Konya Erkek lisesi 144 Reşat, Keşan derici Ahmet Hamdi Efendi oğlu Kerim, Aksaray Sofular mahallesi 83 No. Seyyare, Eyüp 31 inci ilk mektep 99 Münime Ahmet, Bolvadin posta müdürü oğlu Gündüz, Adana Tahrirat Başkâtibi Sıtkı Bey oğlu Sadık, 2inci ilk mektep 210 Mehmet Halil.

Birer kitap kazananlar:

Arnavutköy Amerikan Kız Kolleji Margaret, Kastamonu Erkek lisesi 97 Mustafa Nihat, İsparta Belediye baytarı Kadri B. oğlu Mahmut Yıldırım, Adana Ticaret Odası Başkâtibi Hilmi Paşa kızı İsmet, Düzce mahkeme reisi Mehmet Hulûsi Bey oğlu İsa Ruhi, Edirne jandarma kumandanı oğlu Süleyman Hikmet, Harbiye Altınbakkal Besten apartımanı Aliye Rıza, Söke Hacı Halil Paşazade Hüseyin Avni Bey oğlu Halil, Beyoğlu 4 üncü ilk mektep 104 Lâmia Mümtaz, Adana Erkek muallim mektebi 467 Doğan, Kadıköy Gazi mektebi talebesinden Sevim Hüsnü, Kuzguncuk 45 inci ilk mektep 76 Mustafa Müştak, Sıvas inşaat müfettişliğinde Murtaza Bey kızı Handan, Kadıköy 11 inci ilk mektep Rezzan Nurettin, Tirebolu hükûmet doktoru kızı Mebruke, Bürhaniye'de Çakırağazade İbrahim Bey kızı Sevil, Feyziye lisesi talebesinden 130 Şakir Emin.

İstanbul'da bulunanların pazartesi gününden itibaren matbaamıza müracaat ederek hediyelerini almalarını rica ederiz. Diğer yerlerdekilere hediyelerimiz tarafımızdan gönderilecektir.

Fazla yerimiz olmadığı için onar kartpostal kazananların isimlerini gelecek defaya basacağız.

Dünya Güzeli ve güzellik bahsi

Keriman Hanım genç kızlara neler tavsiye ediyor?

(Birinci sahifeden mabait)

— Ne gibi bir değişiklik?

— Çehremde?

— .....

— Hem de büyük, pek büyük.

— .....

— Farkında değil misiniz, aşkolsun size!

Garip şey... Ne var acaba? Bir dakika gözlerimi kapıyarak düşünüyorum. Keriman Hanımı ilk gördüğüm zamanları hatırlamağa çalışıyorum. Hayır bulamıyacağım. Çehre o çehre... Belki biraz zayıflamış, fakat o kadar...

— Saçlarımı kestirdim.

— Saçlarınızı mı kestirdiniz? O güzel saçlarınızı mı? Fakat ne diye?

— Ne diye ben de bilmiyorum. Berberim daha iyi olacak, dedi.

— Çok yazık!

— Pek o kadar değil canım. Dört beş parmak kesti. Ama pişman oldum. Gene uzatacağım. Zaten evvelce de kısa idi.

— .....

— Fakat bunu gazeteye yazmıyacaksınız ha?

— Niçin?

— Belki bazı kimseler iyi karşılamazlar.

— Zannetmem. Saç kesmenin kabahat sayıldığı günlerden çok uzaktayız.

Keriman H. çantasından bir kutu çıkararak kirpiklerine sürme sürüyor.

— Daima sürme kullanır mısınız?

— Hayır. Gözlerim hastalandı hastalanalı kirpiklerim de dökülüyor. Onun için kullanıyorum.

Bahis bu mukaddime ile tuvalet ve güzellik mes'elelerine intikal ediyor.

— Genç kızlara güzel olmaları, güzel görünmeleri için ne tavsiye edersiniz?

— Güzellik gerçi bir yaradılış mes'elesi ise de bunu azaltmak veya çoğaltmak bizim elimizde olan bir şeydir. Genç kızlar yiyip içip kendilerini bırakmamalıdırlar. Her sabah biraz spor yapmak lâzımdır. Ben bunu hiç ihmal etmem, çok makiyaj yapmasınlar. Sade olsunlar, oldukları gibi görünsünler. Vallahi şimdilik hatırıma gelenler bunlar.

— Genç kızlar çok makiyaj yapmasınlar, diyorsunuz. Demek hafif bir makiyaja müsaade var.

— Evet, bu lâzımdır.

— Siz niçin yapmıyorsunuz?

— Nereden biliyorsunuz?

— Öyle söylenildi ve yazıldı.

— Hayır, ben de hafif bir makiyaj yaparım.

Halis Bey de mükâlememize karışıyor:

— Çok makiyaj kadınları güzel yapmıyor, bilâkis çirkinleştiriyor.

Kraliçeye soramadığım bir sualî babasına sormak için bu sözleri fırsat biliyorum.

— Size göre Keriman Hanımın muvaffakiyetindeki âmiller nelerdir?

— Az boya kullanması, sade olması, kendini olduğu gibi göstermesi... Güzeller içinde kızımdan fazla demiyeceğim fakat onun kadar güzel olanlar vardı. Meselâ Alman güzeli, meselâ Danimarka güzeli...

Keriman H. ilâve ediyor:

— Bilhassa Danimarka Kraliçesi... Bu genç kızın belki yakından değil, fakat uzaktan pek göze carpan bir güzelliği var.

Halis Bey devam ediyor:

— Evet güzeller içinde kızım kadar güzle olanları vardı. Fakat onun az boya kullanması, sade olması, kendini olduğu gibi göstermesi muvaffakiyetini temin etti.

Tren alaca karanlık içinde alabildiğine koşuyor. İstanbul'a varmağa daha beş saat var.

Keriman Hanıma:

— Siz biraz yatın, diyorum. Bir yandan uykusuzluk, bir yandan heyecan... Sinirleriniz çok yoruldu.

— Uykusuzluk henüz ıztırap vermiyor, heyecana gelince ben heyecana karşı da çok mukavimimdir.

— Uyumasanız bile uzanarak istirahat edersiniz. Güzergâhtaki ilk büyük istasyona gelinciye kadar üç saat geçecek.

Keriman Hanımı kompartimanına göndermek kabil olmuyor. O her zamanki gibi kendini değil, kendinden başkalarını düşünüyor:

— Ben değil, asıl siz yatmalısınız. Siz dün gece de uykusuz kalmışsınız.

«Peki» diyerek kompartimana gidiyorum. Fakat uyumak için değil ha, yazı yazmak için... Saat birde ikinci tabı çıkacak.

İlk yazımı hazırlamak ve Sirkeci'ye ayak basar basmaz otomobil ile matbaaya göndermek lâzım.

CEVAT FEHMİ

Dünya Güzelinin evinde

Dünya Güzeli Keriman Halis Hanım, dün evinde istirahat etmiş ve iki aylık seyahatinin ve Avrupa'da kopan bütün gürültülü merasim ve tezahüratın verdiği yorgunluklara rağmen dün de yüzlerce kişinin tebrikâtını kabul eylemiştir.

Keriman Halis Hanım, seyahatinden bahsederken diyor ki:

«— Seyahatimin devamı müddetince çok yoruldum. Bu yorgunluğa heyecanım da inzimam' ediyordu. Kuvvetli projektörler, çok şiddetli elektrik ziyaları, mağnaziyum ışıkları içinde gözlerim de rahatsızlandı. Onun için pek az uyuyabiliyordum. Memleketime dönerken de sevincimden, heyecanımdan gözümü kırpmamıştım. İnsan daima kendi yatağında daha rahat eder. Dün akşam yattım, sabahleyin gözümü açtım ki saat on olmuş. Mükemmel bir uyku uyumuşum! Şunu da söyliyeyim, dün gece Fatoş'umu koynuma aldım. Evvelâ uyudu amma, sonra elindeki şeftalisini almak isterken uyandı ve annesini aradı.

Bugün artık dünkü kadar yorgun değilim.»

Keriman Hanım hakikaten evvelki gününe nazaran daha zinde idi. Yüzünün rengi, gözlerinin parlaklığı yerine gelmişti. Üzerinde, kısa kollu, etekleri pileli, gül kurusu çiçeklerden desenli basit bir ev tuvaleti vardı.

Dün Keriman Hanımın kapısındaki zil akşam geç vakte kadar otomatik bir makine gibi çalındı durdu.

Her kapı çalınışında ya Dünya Güzeli, ya babası Halis Bey açıyordu.Kapı açılınca eğer gelenler âşina ise içeri alınıyor ve tıklım tıklım misafir dolu odalardan boş kalmış yerlere yerleştiriliyorlardı.

Keriman Hanımın salonu gene gazetecilerle dolu... Ortadaki küçük masanın üstünde Spa belediyesi tarafından hediye edilen kesme billurdan büyük vazo duruyor. İçine renk renk karanfiller yerleştirilmiş... Vazonun üstünde (Mis Univer 1932) ibaresi yazılı.. Vazonun kıymetinin on bin frank olduğunu söylüyorlar. Gene Keriman Hanıma müsabakadan sonra verilen altı kupa da mavi kadife mahfaza içinde küçük piyanonun üzerine konulmuş. Salonun her tarafı çiçeklerle dolu... Keriman Hanım herkesle konuşuyor, suallere bıkkınlık getirmeden cevaplar yetiştirmiye uğraşıyor:

«— Vatanıma döndüğüme, evime kavuştuğuma ne kadar memnunum. İnsan, memleketinden uzakta kalınca ne kadar debdebe, tantana, zarafet ve ihtişam içinde olursa olsun rahat edemiyor. Memleket aşkı her şeyden kuvvetli... İnsanı bir gizli sıtma gibi sarıyor.»

Sinemalardan bahis açılınca Keriman Hanım Belçika ve Paris'te çekilen filimlerini anlatıyor:

«— Sinema artistliği zannedildiği kadar kolay bir şey değilmiş efendim. O kadar kuvvetli ışıklar altında dakikalarca durmak ne kadar güç... Benim müsabakadan evvel ve sonra bir çok filimlerini aldılar. Paris'te Entrensijan gazetesini ziyaret ettiğimiz zaman da sesli filmimi aldılar. Ben türkçe kısa bir nutuk söyledim. Paris'ten, bayrağımı Avrupa'da temsil ettiğim için duyduğum büyük şereften bahsettim. Bu filimler İsanbul'a gelse de görsem...»

Halis Bey etajerin üstünü dolduran bir sürü mektup zarfını işaret ederek diyor ki:

— Bunlar da bugün gelenler... İzdivaç teklifleri... Şimdiye kadar gelenlerin adedini Allah bilir!

Bu sözleri söylerken zarflardan birini yırttı. İnce, titrek bir yazı...

— Muhterem Halis Beyefendi, diye başlıyor. Anlaşılıyor ki bu zat Dünya Güzelinin babasını fi tarihinde bilmem ne vilâyetinin... otelinde taraçada bir kere görmüş. Görüşmüşler... Vekâletlerden birinde memur olan bu zat bir sürü kompliman dolu sözlerden sonra «ben kızınızı gazetelerle değil, sizin sözlerinile tanıdım,» diyor ve neticeyi şairane bir izdivaç teklifile bitiriyor. Mektuplardan bir tanesi Almanya'dan geliyor. Âşık, jokey kıyafetinde atının yularını tutmuş kalın enseli bir Alman genci... Mektubun tercümesi şu:

«Mis Univer,

Size dünyada malik olamıyacağımı çok, amma çok iyi biliyorum. Ve fakat hiç olmazsa bana imzalı bir resminizi gönderiniz ve benim resmimi kabul ediniz. Eğer ben sizin zevciniz olsaydım acaba dünyada benden daha bahtiyar kim olurdu?»

Romanya güzellik kraliçesinin akrabasından bir bestekâr Keriman Hanım için (Tango Univer) isminde bir tango yapmış.

Halis Bey, Romanya Misini çok beğeniyor ve onu oğluna almak için Bükreş'li güzelin ailesile mutabık kaldığını haber veriyordu.

Keriman Hanım Belçika'ya giderken Paris'te tayyare zabitlerimizden bir kaçı tarafından karşılanmış... Türk zabitleri Keriman Hanım için güzel şiirler yazmışlar. Tayyareci Arif Beyin şiirinin bir kısmı şu:

İşittim:
Gelecek!
Bin bahardan
Yüz bin yârdan
Seçilmiş bir çiçek

Yavaş yavaş akşam oluyor. Buna rağmen Dünya Güzelinin misafirlerinin ardının arasının kesildiği yok.

Keriman Hanım artık bunaldığı için salonun taraçasına çıktı. Halis Bey içeride misafirlere Dovil plâjlarını, Paris'in büyük mağazalarını, tarihî mağaraları, Eyfel kulesini anlatırken Dünya Güzeli, batan güneşin kızıllıklarile renklere bulanmış Marmara'yı seyrediyordu. — *İhsan Arif*

Ziyaretçiler:

Dünya Güzelini görmek için, Fındıklı apartımanına gelen hanımların adedi dün akşam saat 19 da 768 e baliğ olmuştu. Halis Bey ailesinin ne de çok hanım ahbabı varmış, diyeceksiniz! İşin garibi, bu gelenler arasından ancak 18 inin ailenin tanıdığı olmasıdır, hatta bestekâr Muhlis Sabahattin Beye kalırsa, bu 18 rakamı da fazla mübalâğalıdır; maamafih, üstat:

— Hiç olmazsa, kim olduklarını birdenbire hatırlıyamasak bile, simaları yabancı gelmiyordu; diyor, ya geriye kalan 750 si?...

İsimlerini unutmamak şöyle dursun öğrenmeğe bile imkân bulunmıyan bu 750 hanıma dair hatırda kalan başlıca malûmat şunlardan ibarettir:

İçlerinden yirmi, otuz tanesi Beylerbeyi ve Çengelköy havalisinde oturanlardandır. 50 kadarı Fatih taraflarından gelmiştir. 20 kadar hanım lâkırdı arasında Eyüp'te mukim olduklarını söylemişlerdir. Bir o kadarının vaziyetlerinden ve şivesinden gayrimübadillerden oldukları anlaşılmıştır. İki genç ve zarif hanım Bursa'dan bir kaç ay evvel geldiklerini, Keriman Halis Hanımla fevkalâde alâkadar olduklarını, hatta otomobille kendisine tesadüf etmek ümidile bir hayli dolaştıklarını, şimdi muvakkaten Paşabahçe'de ikamet etiklerini sarahaten beyan etmişlerdir. Bir kaç tanesi de gazetecilerden akrabaları olduklarını ifade etmişlerdir. İki yüzden fazlasının da konuştukları havadan, sudan cümleler arasında ne hüviyetlerine, ne de semtlerine dair malûmat bulunmamasına bilhassa itina ettikleri göze çarpmıştır. Geriye kalanlara gelince, saatlerce oturdukları halde, nereli ve kim olduklarını anlamak şöyle dursun, harfi vahit tekellüm etmedikleri için, seslerini bile işitmek imkânı bulunamamıştır. Muhlis Sabahattin Beyin tasnifine göre bu yüzlerce hanım «semti meçhulde ikamet edenler» dir.

Bu esrarengiz hanımlar kafilesinin kapıdan içeri nasıl girebildiklerine ve içeride ne konuştuklarına gelince, bu tarafı da ev sahibesinden sorup dinlemeği tercih ettik. Dünya Güzelinin annesi Ferhunde Hanımefendi, onlerine kendilerinden habersiz bile girmiş olsalar ziyaretçileri hakkında gene iltifatkâr cümleler sarfetti. Maamafih bu cümleler arasında, bana da şu suali sormağı unutmadı:

— Rica ederim, dedi. Dün sizinle beraber gelmiş olan hanımefendi kimdi?

— Hanımefendi mi?.. Diye şaşaladım.. Ben dün arkadaşım İhsan Arif Beyle gelmiştim.. Nasıl hanımefendi bu?

— Siyahlar giyinmişti, dedi. Filhakika dikkat ettik. Kapıdan hemen sizin arkanızdan girdi ve bizim odamıza geldi. Bittabi hürmet ve itibar ettik, oturttuk. Halı hair sorduk; fakat ondan sonra ne o bize, ne biz ona tek kelime söylemedik. Geç vakte kadar oturdu. Siz gittiniz, hâlâ evde idi. Nihayet kendisine sizin gittiğinizi hatırlattık:

— Haber de vermedi! Dedi. Maamafih gene oturdu ve sizden bir buçuk saat sonra müsaade estiyerek ayrıldı.

Anlaşılıyordu ki bu; gazeteci sıfatından istifade ederek Dünya Güzelini görmek istiyen lâalettayin açık göz bir hanımmış!..

Ferhunde Hanımefendi, bunu anlattığı sırada, kapının zili işlemekte berdevamdı. İkide bir sesler duyuluyordu:

— Keriman Hanımefendiyi görebilir miyiz?

— Dünya Güzelini bir dakika ziyaret edebilir miyiz?...

Bir defasında da kapıyı tesadüfen Halis Bey açtı, vakit çok gecikmişti, kızının yorgunluğundan bahsetmek niyetinde olduğu muhakkaktı, fakat Dünya Güzeli bu 768 inci ziyaretçinin imdadına Hızır gibi yetişti, babasının lâkırdısını ağzına tıkıyarak:

— Buyurunuz efendim, dedi.

Misafir içeri alındı. Keriman Hanım da hemen babasının yanına koştu ve adeta yalvarırcasına:

— Babacığım, dedi. Görmüyor musun, çok ihtiyar bir hanım. Bu kadar merdiveni çıkıp yorulmuş, beş dakikacık istirahat etsin.

Halis Bey, bu şefaat karşısında yatıştı, gülümsiyerek, hizmetçiye seslendi:

— Hanımefendiye bir kahve pişir. — *Mekki Sait*

Gazi köprüsü

İnşaat peşin para ile yaptırılacaktır

Gazi köprüsünün ihalesi etrafındaki tetkikat ikmal edilmiştir. Yeni bütçe gelir gelmez münakasanın açılması takarrür etmiştir. Evvelce köprünün inşaatı kısmen peşin para ve kısmen mahsup suretile ihale edileceğinden bedeli keşif dört milyon lira kadar tutmakta idi. Fakat şimdi tamamının peşin para ile yaptırılması kararlaşmıştır. Bu takdirde inşaat iki milyon küsur liraya aml olacaktır. Yapılan muayene neticesinde Unkapanı köprüsünün de demir aksamının çelik ve çok sağlam olduğu anlaşılmıştır. Binaenaleyh bunun da Eyüp ile Sütlüce arasına konarak istifade edilmesine karar verilmiştir.

Müteferrik

Faik B. iyileşti

Tekirdağ meb'usu Faik Bey Taksim'de Tevfik Remzi Bey hastanesinde apandisitten ameliyat olmuştur. Ameliye muvaffakiyetle yapılmış ve Faik Beyin sıhhati iyiliğe yüz tutmuştur. Geçmiş olsun deriz.

Takas müzakereleri

Avusturya Sefareti Müsteşarı M. Bichaf dün Haricî Ticaret Ofisi Müdürü Cemal Beyi ziyaret ederek iki memleketin ticarî münasebatı ve takas mukaveleleri hakkında bazı istimzaçlarda bulunmuştur.

Oda heyetinin içtimaı

İstanbul Ticaret Odası idare heyeti dün içtima ederek 1 eylûl tarihine kadar mukaveleye raptedilmiş olan ithalât eşyası hakkında tetkikat yapmıştır.

Barı panayırı

Barı panayırına iştirak etmek üzere 16 Türk firması İhracat Ofisine müracaatte bulunmuştur. İzmir'den de bazı tacirler panayıra iştirak edeceklerdir. İhracat Ofisi propaganda şubesi müdürü Akil Bey sergide ofisi temsil edecektir. Akil Bey dün Heluvan vapurile hareket etmiştir.

Bir tütün müşterisi

Panama'lı bir tüccar İstanbul Ticaret Odasına müracaat ederek Panama'da Türk tütününden sigara imal ederek satmak istediğini bildirmiştir.

Ticaret Odası bu hususta alâkadarların nazari dikkatini celbetmeğe ve bu tüccara nümuneler vermeğe karar vermiştir.

Buğday satışları

Dün şehrimize 25 vagon ve 2376 çuval buğday ve 100 çuval un gelmiştir. Dün Borsada hararetli satış olmamış ve iyi cins buğdaylar en fazla 7,5 kuruştan muamele görmüştür.

Fethiye tütün mubayaası

Fethiye 31 (A.A. — Burada tütün mubyaatında hararetli alşıveriş vardır. Dört kumpanya tütün mubayaasile meşguldür. Tütünlerin büyük bir kısmı satılmıştır. Halen bin balya kadar tütün kalmıştır.

Satılık yeni ev

Türbe'de 400 metre murabbai bahçe ortasında kübik sistemde 6 oda, mükemmel banyo, mutfak, aptesane, terkos ve elektrik tesisatı, görmek ve konuşmak için Türbe'de Klot Farer caddesi No. 29 Hakkı Beye müracaat.

Zayi— Gebze Askerlik şubesinden almış olduğum terhis tezkeremi zayi etmiş olduğumdan hükmü olmıyacağı ilân eylerim.

Tavşanlı kariyesinden 320 tevellütlü
Hasan oğlu Hüseyin

Borsa

Dün akşam kapanan Borsada bir Türk lirası mukabili:

Fransız Frangı	12	06
Dolar	0	47,31
Liret	9	22,10
Belçika	3	40,85
Drahmi	75	60,58
İsviçre	2	42,87,50
Leva Bulgar	66	07
Florin	1	17,56
Kuron Çek	15	77,25
Şilin Avusturya	4	01,86
Pezeta	5	81,03
Alman markı	1	98,77
Zloti	4	22,30
Pengö Macar	3	71,21
Ley Romanya	80	—
Dinar	30	10
Yen	2	04,33
Çernoviç	1089	25

	Lira	Kuruş
Bir İngiliz lirası	7	30
Altın	9	25
Mecidiye	—	35
Banknot	2	37

Beykoz sulh mahkemesinden:

Boğaziçi'nde Çubuklu'da Rifat Paşa mahallesinde dört numaralı hanede mukim iken bilâvaris vefatile terekesine vaziyet edilmiş olan Şöhret Hanımın tahtı tasarruflarında bulunan mezkûr Rifatpaşa mahallesinde kâin bir tarafı İbrahimağa vereseleri menzili ve bir tarafı Emine Hanım ve mahdumları menzili ve iki tarafı tariki âm ile mahdut ve altı yüz lira kıymeti havi ve iki kattan ibaret beş oda ve bir mutfak ve halâ ve iki bölüklü ve bahçeyi müştemil dört numaralı bir bap kârgir hane usulen açık arttırma suretile müzayedeye vaz ve 3 teşrinievvel 932 pazartesi günü saat 11 den itibaren üçe kadar müzayedeye devam olunacağından fazla izahat almak istiyenlerin her gün T 20 numara ile makamımıza ve pey sürmek istiyenlerin yüzde on teminat akçesini müstashiben müracaatle yevmi mezkûrda hazır bulunmaları ilân olunur.

Eyüp sulh icra memurluğundan:

Tamamına 1500 lira kıymet takdir edilen Eyüp'te Defterdar'da Abdülvedut caddesinde eski 61 ve yeni 37 numaralı üç oda ve bir sandık odası ve bir sofa ve mutfak ve bahçeyi müştemil ve bahçede bir kuyuyu havi bir bap hane Eyüp sulh mahkemesi icrasından şuyuunun izalesi zımnında açık arttırma suretile satılacaktır.

Satış şartnamesi 13 eylûl 932 tarihinde divanhaneye talik edilecektir.

2 — Teşrinievvel 932 pazar günü saat 14 ten 16 ya kadar açık arttırma suretile satılacaktır.

Arttırmıya iştirak için yüzde on teminat akçesi alınır. Müterakim vergi belediye ve vakıf icaresi sahiplerine, tellâliyesi müşteriye aittir.

Hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça ipotekli alacaklılarla diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar.

Alâkadarların icra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesi hükmüne göre tevfiki hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin memuriyetimizde mevcut 932-29 numaralı dosyaya müracaatleri ilân olunur.

İstanbul icra riyasetinden:

Pangaltı'da Bayır sokağında 68 numaralı ve Kasımpaşa'da Camiikebir mahallesinde Tabakhane caddesinde 11/9 numaralı gayrimenkullerin mutasarrıflarından iken halen ikametgâhları meçhul olan Ayşe ve Hatice Hanımlarla Hamdi Efendiye:

Hissedar bulunduğunuz işbu gayrimenkullerin diğer hissedarları Abdullah Şerif ve Kâzım Efendiler hisselerini Rul Beye ipotek etmiş olmalarından naşi icra ve iflâs kanununun 111 inci maddesine tevfikan hisse satış tarzının tayini icra kılınmak üzere hissedar olmanıza binaen yevmi müdafaa olan 24/9/932 tarihine musadif cumartesi günü saat 14 te İstanbul icra itiraz merciinde bizzat bulunmadığınız veya taraflarınızdan birer vekili kanunî göndermediğiniz takdirde satış tarzının tayini cihetine gidileceğini natık davetiye varakası tebliği makamına kaim olmak üzere keyfiyet 930/9 ve 4 dosya numara ile taraflarınıza ilânen tebliğ olunur.

Pendik Bakteriyoloji Enstitüsü Müdürlüğünden:

Kilosu		
75,000	Arpa	
60,000	Saman	Pendik Bakteriyolojihanei baytarî
10,000	Ot	
Kilosu		
100,000 - 120,000	Arpa	
		Pendik Serom Darülistihzarî
150,000 - 200,000	Saman	

Pendik Bakteriyolojihanei Baytarî ve Serom Darülistihzarî hayvanatının senelik yem ihtiyacı kapalı zarf usulile münakasaya konularak 28/8/932 tarihine musadif pazar günü saat 14 te ihalesi ilân olunan yukarıda miktarları gösterilen arpa, saman ve otun yevmî ihalede gelen taliplerin vermiş oldukları fiatlar gali görülmüş olmakla 4 eylûl 932 tarihine musadif pazar günü saat on üç buçukta yeniden pazarlık suretile ve şartnameleri mucibince mubayaa edileceğinden şartnameleri görmek istiyenler her gün Fındıklı'da Güzel San'atlar Akademisinde Yüksek Mektepler muhasebeciliğine ve pazarlığa iştirak etmek istiyenlerin yevm ve saati mezkûrda mezkûr muhasebecilikte müteşekkil mubayaat komisyonuna müracaat eylemeleri.

Yüksek Orman Mektebi Rektörlüğünden:

Aşağıda müfredatı yazılı mektebimizin sekiz aylık erzaki kapalı zarf usulile münakasaya konumuştur. Şartnameleri görmek istiyenlerin mektebe (Büyükdere Bahçeköy) münakasaya iştirak için de 21 eylûl 1932 çarşamba günü saat 14,5 ta Fındıklı'da Yüksek Mektepler Muhasebeciliğinde komisyona müracaatleri.

Kilo	Cinsi	Kilo	Cinsi	Kilo	Cinsi
1300	Sadeyağı	300	Nohut	70	Çekirdeksiz üzüm
600	Zeytinyağı	320	Soda	30	İrmik
1300	Un	320	Tuz	5000	Koyun eti
			adet		
500	Makarna	16000	yumurta	11000	Ekmek
100	Şehriye	90	Salça	2000	Süt
1000	K. Fasulya	650	B. Peynir	1000	Yoğurt
100	Mercimek	130	Kaşar	4000	Arpa
1300	Patates	400	Zeytin	2500	Kepek
1500	Sovan	300	Sabun	3000	Saman
100	K. Bezelya	1500	Pirinç	50	Sarımsak
50	K. Bamya	1600	Şeker	19	Kalem yeşil sebzevat ve meyva
3500	Adet Limon	50	K. Kayısı		

İstanbul Kız Muallim Mektebi Müdürlüğünden:

1 — Müessemizde bir orta mektep kısmı açılmıştır. 2 — Bu kısmın bu sene için birinci ve ikinci sınıflarına talebe alınacaktır. 3 — 15 eylûl perşembe akşamına kadar namzet kaydına devam edilecektir. Girmek şartlarını öğrenmek istiyenler her gün mektebe müracaat edebilirler.

Edirne Kız Muallim Mektebi Müdürlüğünden:

Dördüncü ve beşinci sınıfların mezuniyet imtihanlarile diğer sınıfların ikmal imtihanlarına (8) eylûlde başlanılacağından alâkadaranın bu tarihte mektepte bulunmaları ilân olunur.

Şerik aranıyor

Beher dönümü ikişer buçuk lira teminatlı ücrete meşrut on bin dönüm araziyi iska eden iki büyük su makinelerini ve iki ocak Avrupa değirmenlerini ve pamuk çiyininden ve saireden yağ çıkaran büyük hidrolik pres ve kırma silindir makinelerini ve bir kereste kataraktını ve alâtı ziraiye imal atölyesini ve pamuğu çiyininden ayıran bir makineyi ve bir elektrik dinamosunu havi bulunan ve bütün bunları on para masrafsız 250 beygirlik daimî bir su kuvvetile tahrik eden fennî dolabı ve çok kârlı yeni fabrikamızın işleri için daha üç bin lira sermayei naktiyeye hâsıl olan ihtiyacı mühimmemizi âcilen temin etmek zaruretine fedaen beher bin liraya onda bir hisse vereceğimizi ve kendimizin de yüksek mütefennin bulunduğumuzu arz ve bu itibarla da taliplerin İstanbul'da Galata'da Yüksekkaldırım'da, Doyçe Bank karşısında Tekirdağı otelinde Ali Beye müracaatlerini ehemmiyetle tavsiye ederiz.

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: Müflis Roben Hüsyan Efendinin tetkikatı hitam bulmuş ve sıra defteri tanzim ve alacaklıların tetkiklerine hazır bulundurulmuştur. Müflis alacaklılarına kongordato teklif ettiğinden bu cihetin müzakeresi ve alacaklıların ikinci toplanması için 22/9/932 perşembe günü saat 14 te ikinci iflâs dairesinde hazır bulunmaları ilân olunur.

Adapazarı icra memurluğundan: Adapazarı'nın Uzunçaşısı'nda manifaturacılıkla meşgul iken iflâsına karar verilen Hasan Salâhattin ve Rifat Efendilerin iflâsının açıldığı ve alacaklıların masaya müracaatle kaydettirmeleri hususu mukaddema ilân edilmiş ve şimdiye kadar kayıt muamelesi ifa ve ikmal ve sıralar tayin ve alacaklıların ikinci içtimaa davetlerine karar verilmiş ve alacaklıların ikinci toplanması ise 22-9-932 perşembe günü saat 9 dan 17 tayin edilmiş ve müflisi mumaileyh te verdiği istidada konkurdato teklif etmiş ise de miktarını istidasında zikir ve tasrih etmemiş olduğundan mumaileyhten matlubu olan ve masaya usulen kayıtları icra kılınan alacaklıların toplanma günü ve vakti muayyende Adapazarı icra dairesinde bizzat veya bilvekâle hazır bulunmaları lüzumu ilân olunur.

İstanbul beşinci icra memurluğundan:

Doktor Hüseyin Avni Beyin Kuruçeşme'de Cemal Efendi korusunda mukim Sami Beyden alacağı bulunan (4900) lira ile faiz ve masarifi icraiyenin temini için birinci derecede alacaklıya ipotek edilmiş bulunan ve paraya çevrilmesine karar verilen Galata'da Sultanbeyazıt mahallesinde İğrikapı Sirkeci sokağında atik 5, 7, 127 ve cedit 15, 179, 181, 18, 185/1-185 numaraları muhtevi arsa ve kârgir mağaza ve dükkânları müştemil bir bap hanın 18 hisse itibarile üçer hisseleri olup sağ tarafı damlalık mahalli ile kısmen emlâki milliye sol tarafı karakolhane ve kısmen Sitte-Fransız çıkmazı, arkası kısmen Sitte-Fransız cephesi emlâki milliye ve sitte Fransız cephesi ve Karamustapaşa caddesi ile mezkûr numaralar altındaki gayrimenkulün üçer hisselerinin açık arttırma ile paraya çevrilmesine karar verilmiştir. İşbu hanın müteaddit odaları ve sofa ve dükkânları mevcut olup tamamına (52,000) elli iki bin lira kıymet takdir edilmiştir. Birinci arttırması teşrinievvelin üçüncü pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar icra edilecektir. Şartnamesi 17-9-932 tarihinde divanhaneye talik edilecektir. Arttırmıya iştirak için %10 teminat akçesi alınır. Müterakim vergi ile belediye resimleri ve vakıf icaresi ve sair rüsum ihale tarihine kadar borçluya ait olup ihale tarihinden sonra işliyecek mezkûr bilcümle rüsum müşteriye aittir ve satış peşin para iledir. Hakları tapu sicillerile sabit olmıyan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadarların irtifak hakkı sahiplerile bu haklarını faiz ve masarife ait olan iddialarını tarihi ilândan itibaren 20 gün zarfında evrakı müsbitelerile bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Alâkadaranın icra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesi hükmüne göre tevfiki hareket etmeleri ve fazla malûmat almak istiyenlerin 932-83 dosya numarasile dairemize müracaat etmeleri ilân olunur.

Beykoz sulh mahkemesinden:

Paşabahçe'de Kadırcıyolu'nda mukim iken vefat ederek terekesine vaziyet edilmiş olan Bülbüloğlu Hüseyin Ağanin menkul terekesinden yerli malı ve sütlü inek ve buzağ ve keçi ve merkep ve tavuk ve kalas ve sair emvali 4-9-932 pazar günü saat 11 de açık arttırma suretile Paşabahçe'de Kadırcılaryolu'ndaki hanede satılacağından talip olanların ha-

İstanbul Belediyesi ilânları

Eminönü Belediye Müdiriyetinden: Selimpaşa temizlik ahırı ambarında mevcut olup istimale gayrisalih elbise ve saire tephir masrafı alıcıya ait olmak üzere açık müzayede usulile satılığa çıkarıldığından almağa talip olanların eylûlün altıncı salı günü saat on beşte daire encümenine gelmeleir ilân olunur.

***

Beykoz Belediye Şubesi Müdiriyetinden: Paşabahçe'de İncirköy Sait Molla caddesinde 28 atik 28/1 cedit emlâk numaralı merhum Zihni Beye ait ahşap hane enkazı kaimen bilmüzayede talibine füruht edilecğinden olbaptaki şartnamesi veçhile taş ve tuğla gibi aksamı hariç olmak üzere kısmı ahşabisi kapalı zarf usulile müzayedeye vazedimiştir. Talip olanların 25 eylûl 932 pazar günü saat üçe kadar teminat akçelerini vezneye makbuz mukabilinde teslim ve zarflarını Beykoz'da Belediye şubesi Encümenine vermeleri ilân olunur.

***

Beyoğlu Belediye Şubesinden: Bir dişi keçi bulunmuştur. Sekiz gün içinde sahibi müracaat etmezse satılacaktır.

Vakıf Paralar Müdürlüğünden:

İkraz No.	Rehnin cinsi ve mevkii ile numarası	Borçlunun ismi
22548	Kadıköy'ünde Hasanpaşa mahallesinde Kurbağlıdere Birinci sokakta 77, 79 numaralı ahşap hane.	Hasan Alâettin B.
22610	Beykoz'da Yalıköy mahallesinde Sevilik sokağında 12 numaralı ahşap hane.	Fatma Hanım
22664	Zincirlikuyu'da Atikalipaşa mahallesinde Nuretttintekkesi sokağında 14, 16 numaralı hane.	Celile H.
24224	Babıali Hobyar Nallımeşcit M. Cağaloğluyokuşu So. (35, 37) No. dükkânı müştemil hanenin yarısı.	Atiye H.
23033	Unkapanı'nda Yavuzersinan mahallesinde Lebebici sokağında 38 numaralı hane.	Zekeriyya Ef.
23259	Üsküdar'da Hayrettinçavuş mahallesinde Ferah sokağında 2/3 numaralı hane.	Ülfet Nermidil ve Nimet Hanımlar vekili Emin Bey
23931	Üsküdar'da Selâmialiefendi mahallesinde Külhan sokağında 19 numaralı hane.	Seniha ve Afet H.lar
23964	Beyoğlu'nda Kâtipmustafaçelebi mahallesinde Beyoğlu caddesinde 119, 8/1 No.lı maamüştemilât hane ile Hocazade sokağında garaj.	Dimitri Ef.
23980	Beyoğlu'nda Kamerhatun mahallesinde Tevfikbey sokağında 23 numaralı hane.	Eminę Bahriye H.
24004	Üsküdar'da İhsaniye mahallesinde Bostan sokağında 4 numaralı hane.	Fikriye ve Remziye H.lar

Yukarıda ikraz numaraları ve isimleri yazılı borçlulara vadenin hitamı hasebile borçlarını ödemeleri veya yenilemeleri hakkında alelûsul ihbarname gönderilmiş ise de bazılarının hini ikrazda tayin ve irae eyledikleri ikametgâhlarında bulunmamalarına ve bazılarının da ikametgâhlarını terkedip halihazır ikametgâhlarının meçhuliyetine binaen tebliğ edilememiş olduğundan bu ilân tarihinden itibaren üç aya kadar borç tamamen ödenmediği veya usulü dairesinde yenilenmediği takdirde mezkûr merhunatın nizamnamei mahsusuna tevfikan bilmüzayede satılacağı ilânen tebliğ olunur.

Emlâk ve Eytam Bankası İlânları

Kiralık Daireler

Teşvikiye'de Teşvikiye apartımanında bilcümle konforu haiz 3/5/7 numaralı daireler 40 liraya kiralıktır. Taliplerin şubemize müracaatleri.

***

Kiralık Apartıman

Nişantaşı'nda Harbiye caddesinde Selçuk apartımanının 2 numaralı dairesi kiralıktır. Her türlü konforu haizdir. Taliplerin şubemize müracaatleri.

Tekirdağı Vilâyeti Daimî Encümeninden:

11,120 lira 20 kuruş bedeli keşifli Saray ve Çerkeş köy yolu üzerinde bulunan Manika köprüsünün tamiri 21/8/932 tarihinden 11/9/932 tarihine kadar 21 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

1 — Şartname, keşifname ve proje sureti musaddakaları Vilâyet yolları Başmühendisliğinden istihsal olunacaktır.

2 — İhalei kat'iye 11/9/932 cumartesi günü saat 16 da Daimî Encümenince icra kılınacaktır.

3 — Talipler (661) numaralı müzayede, münakasa ve ihale kanununun onuncu maddesindeki izahat dairesinde tanzim edecekleri teklif mektuplarına yüzde yedi buçuk nisbetinde teminatı muvakkateye ait makbuz ilmühaberi veya banka kefaletnamesile inşaatta istihdam edecekleri Fen mmurunun bir dairei rsmiyeden musaddak vesikasına leffederek yevmi ihaleden evvel makamı vilâyete gönder-meleri lâzımdır.

Nafıa Vekâletinden:

Ulukışla - Boğazköprü hattının noksan kalmış olan ray ferşiyatı ile inşaatı kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.

Münakasa 22/9/932 tarihine musadif perşembe günü saat 15 te Nafıa Vekâleti Müsteşarlık makamında icra edilecektir. Münakasa şartnamesinin 4 üncü maddesinde tasrih edilen iktidar ve evsafı haiz olup ta münakasaya iştirak edecek olan taliplerin münakasa ve ihalât kanununun 10 uncu maddesinin tarifatı dairesinde tanzim edecekleri teklifnamelerile teminatı muvakkate ve cari seneye ait Ticaret Odası vesikalarını ayni gün ve saatte münakasa komisyonu riyasetine tevdi etmiş bulunmaları lâzımdır.

Talipler bu hususiaki şartnameleri ve teferruatını ellişer lira mukabilinde Ankara'da Nafıa Vekâleti Levazım Müdürlüğünden, İstanbul'da Haydarpaşa'da Liman İşleri Müdürlüğünden tedarik ede-

Devlet Demirvolları İlânları

Ana şebeke ile irtibat peyda etmiş olan Samsun - Sıvas hattının Yıldız - Kunduz kısmı henüz muntazam işletmeğe açılmamakla beraber halka sühulet olmak üzere 31 ağustos çarşamba gününden itibaren haftada üç defa yapılacak irtibat katarlarına yolcu ve ticarî eşya kabul edilecektir.

İşbu irtibat katarları Samsun - Zile, Zile - Kunduz, Sıvas - Kayseri ve Kayseri - Ankara arasında işliyen muhtelit katarların birbirlerile irtbatını temin edecektir. İrtibat katarı günleri cuma, pazar, ve çarşamba olup Zile - Kunduz arasında haftada üç defa işliyen muhtelit katar günleri de cuma, pazar ve çarşambaya tahvil edilmiştir. Doğru bilet verilmekle beraber Kunduz - Yıldız kısmı muntazaz işletmeğe açılıncıya kadar yolcular bir geceyi Zile'de geçireceklerdir. İrtibat katarlarının vakti hareketi berveçhi zirdir.

Zile - Sıvas arasında 1944/944

	Katar Cuma, pazar, çarşamba günleri M.	H.
Zile		7 45
Boztepe	8 16	8 17
Silis	8 54	9 03
Ulusulu	9 51	9 54
Kunduz	10 44	10 47
Musaköy	11 30	12 20
Çamlıbel	13 40	13 45
Subaşı	14 25	14 30
Yenihan	15 15	15 25
Menteşe	16 05	16 10
Yıldız	16 50	17 00
Sıvas	18 00	

Sıvas - Zile arasında 943/1943

	Katar Cuma, pazar, çarşamba günleri M.	H.
Sıvas		6 00
Yıldız	7 00	7 30
Menteşe	8 10	8 15
Yenihan	8 55	9 05
Subaşı	9 50	9 55
Çamlıbel	10 35	10 40
Musaköy	12 00	13 00
Kunduz	13 51	13 54
Ulusulu	14 41	14 45
Silis	15 28	15 37
Boztepe	16 11	16 12
Zile	16 43	

Samsun ve Ankara'dan cumartesi salı ve perşembe günleri muhtelit katarla, Haydarpaşa'dan cuma, pazartesi ve çarşamba günleri Anadolu sür'at katarile hareket eden yolcular cuma, pazar ve çarşamba günleri irtibat katarlarına aktarma etmek suretile yollarına devam ederler.

**

6 eylûl tarihinde Balıkesir'de açılacak Yerli Mallar sergisini ziyaret edeceklere azimet, avdet ücreti peşinen alınmak şartile % 40 ve sergide teşhir dilecek emteanın 250 kilosuna da % 50 tenzilât yapılacaktır.

On beş yaşından küçük çocuklara tenzilât yapılmaz.

Yolcuların küçük kıt'ada bir adet fotoğraflarını bilet alacakları gişelere ve eşya göndereceklerin de Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyeti merkez ve şuabatından istihsal edecekleri vesikaları mahreç istasyonlarına tevdi etmeleri şarttır.

Tenzilât müddeti:

Azimet ve eşya irsali için 28/8/932 — 15/9/932.

Avdet ve eşya iadesi için 10/9/932 — 23/9/932 dir.

Zonguldak Vilâyeti Nafıa Başmühendisliğinden:

1 — Bedeli keşfi (12807) lira (74) kuruştan ibaret olan Ereğli - Devrek yolunda 11 adet (ahşap köprü) inşaatı 23/8/932 tarihinden itibaren 14/9/932 tarihine musadif çarşamba günü ihale edilmek üzere 23 gün müddetle ve kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur.

2 — Münakasaya iktidarı fennî ve itibarı malilerini isbat edenler kabul olunur. Bunun için münakasaya dahil olmak istiyenlerin:

A — Bedeli keşfin % 7,5 yüzde yedi buçuğu Vilâyet İdarei hususiyesi hesabına bankaya tevdi ettiklerine dair makbuz senedi veya millî bankalardan birinin teminat mektubunu yahut millî esham mukabili muhasebei hususiyeden alınacak ilmühaberi ibraz etmeleri lâzımdır.

B — Ticaret Odasına mukayyet olduklarına ve itibarı malilerine ait bir vesika göstermeleri icap eder.

C — Yetlerindeki ehliyeti fenniye vesikalarını yevmi ihaleden en az sekiz gün evvel Vilâyet Nafıa Başmühendisliğine göstererek münakasaya dahil olabileceklerine dair ya bir ehliyeti fenniye vesikası almaları ve yahut ellerindeki vesikanın zirine şerh verdirmeleri iktiza eder.

Bu üç şartı tamamen haiz olmıyanların münakasaya iştirakleri şayani kabul olmıyacağından teklifleri kabul edilmez.

3 — Münakasa evrakı keşfiye ve şeraiti mahsusasına tevfikan icra edilecektir.

4 — Talipler 661 numaralı münakasa ve ihale kanununun on altıncı maddesi mucibince ihzar edecekleri vesaik ve teminatlarile yevmi ihale olan çarşamba günü saat (15) te Vilâyet Daimî Enümeninde bizzat veya musaddak vekilleri hazır bulunmaları icap eder.

5 — Evrakı keşfiye ve projeleri görmek ve daha fazla tafsilât almak istiyenlerin yevmi ihaleden iki gün evveline kadar Başmühendisliğe sonra da Daimî Encümen kalemine müracaatleri ilân olunur.

Yüksek Orman Mektebi Rektörlüğünden:

Aşağıda müfredatı yazılı Orman Ameliyat mektebinin sekiz aylık erzakı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Şartnameleri görmek istiyenlerin mektebe (Büyükdere Bahçeköy) münakasaya iştirak için de 28 eylûl 932 çarşamba günü saat 14,5 ta Fındıklı'da Yüksek Mektepler Muhasebeciliğinde komisyona müracaatleri.

Kilo	Cinsi	Kilo	Cinsi	Kilo	Cinsi
300	Zeytin yağı	30	K. Bamya	11000 adet	Yumurta
250	Zeytin	2000	Limon (adet)	30	Kayısı
200	Sabun	200	Nohut	40	Çekirdeksiz üzüm
700	Un	20	Sarmısak	30	İrmik
300	Makarna	800	Pirinç	700	Sade yağı
60	Şehriye	850	Şeker	6500	Ekmek
600	K. Fasulya	400	Beyaz peynir	3400	Koyun eti
60	Mercimek	70	Kaşar peynir	1300	Süt
700	Patates	200	Soda	650	Yoğurt

SEYRİSEFAIN

Merzek acenta: Galata Köprübaşı B. 2362 Şube A. Sirkeci Mühürdar zade H. 2. 2740

AKTARMACILIK

Fethiye iskelesinde yükleme ve boşaltma müteahhitliği 10 eylûl 932 tarihinde saat 16,30 da ihale edilmek üzere mahallinde münakasası ilân edilmiştir.

Taliplerin Seyrisefain münakasa komisyonuna veya Fethiye Seyrisefain acentalığına müracaatleri.

İdareye lüzumu olan beş bin tane havlunun münakasası temdit edilmiştir. İhalesi 5 eylûl 932 tarihinde yapılacaktır. Teminat % 15 tir.

MUSTAFA CEMAL VAPURLARI

Zonguldak Sür'at postası

BURSA

Vapuru 3 eylûl Cumartesi

akşamı Galata rıhtımından saat 18 de hareketle Ereğli, Zongul - dağ'a gidecek, 5 eylûl pazartesi sabahı İstanbul'a gelerek akşam saat 17 de Galata Rıhtımından doğru (izmir)e hareket edecektir.

Galata Küçük Rıhtım Han No. 4-5 Telefon: Beyoğlu 913.

YELKENCİ VAPURLARI

KARADENİZ POSTASI

ERZURUM

vapuru 4 Eylûl Pazar

günü akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene, Rize) ye gidecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Yelkenci Hanındaki acentalığına müracaat. Tel: 21515

Balıkesir Vilâyetinden:

Balıkesir'de hükûmet caddesinde müceddeden inşa edilen ve beş senelik icarı kapalı zarf usulile müzayedeye vazedilen Maarif sinemasına ihale tarihinde talip zuhur etmemiş olmasından 25/8/932 tarihinden itibaren bir ay zarfında ve şeraiti muharrere dairesinde pazarlık suretile verilmesine karar verilmiştir.

Talip olanların Balıkesir Vilâyet encümenine gelmeleri ilân olunur.

İstanbul dördüncü icra memurluğundan:

Tamamına 1410 lira kıymet takdir edilen Yedikule'de Hacıhamza mahallesinin Sarayönü caddesinde atik 2, 2 mükerrer, 2 mükerrer cedit 8, 10, 12 numaralarla murakkam maabahçe bir sakıf altında dükkânı muhtevi iki bap hanenin tamamı açık arttırmıya vazedilmiş olup 19-9-932 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik edilerek 6-10-932 tarihine musadif perşembe günü saat 14 ten 16 ya kadar açık arttırma suretile İstanbul dördüncü icra dairesinde satılacaktır. Arttırmıya iştirak için %7 teminat akçesi alınır. Müterakim vergi ve belediye rüsumu ile vakıf icaresi müşteriye aittir. İcra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesine tevfikan hakları tapu sicillerile sabit olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşılmasından hariç kalırlar. Alâkadarların işbu maddei kanuniye ahkâmına göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 932-284 dosya numarasile memuriyeti-

Çocuklarınıza ve hastalarınıza Hasan hububat unlarından yediriniz.

Gürbüz, sıhhatli ve neş'eli ve hastalıksız yaşarlar. Hasan buğday nişastasından ve pirinç unundan yapılan tatlılarla süt mamulâtının nefasetine payan olamaz. Her yerde musırran Hasan markasına dikkat ediniz.

İpekiş

Krep Damur'ları 245 kuruştan itibaren satılır.

*

Ayni ayarda Avrupa kumaşlarının en ucuzu ise Dört liradır.

İpekiş Krep Damur'larından yapılan şu tuvalet - Terzi parası dahil olduğu halde - 13 buçuk liraya maledilmiştir

Nişantaşı'nda tramvay caddesinde Mabeyincilik ve Şekayık sokağında Halil Rifat Paşa konaklarında

Leylî — Ana - ilk Orta-Lise sınıfları — Neharî — fransızca - ingilizce ve almanca kurları

Şişli Terakki Lisesi

Tesis tarihi : 53 sene evvel 1879 tarihinde Selânik'te

Kayıt muamelesi : Hergün 10 dan 17 ye kadar Halil Rifat Paşa konağında yapılır. Ayrı ayrı binalarda kız ve erkek talebeye mahsus leyli teşkilatı mevcuttur. Leylî ve neharî ücretlerinde mühim tenzilât yapılmıştır.

Erkek — Tallmatname gönderilir. Telefon B. O. 2517 — Kız

Kız ve Erkek - Leylî ve Neharî

İstiklâl Lisesi

ilk, Orta ve Lise kısımlarını havidir.

Bütün sınıfları mevcuttur.

Kayıt muamelesine başlanmıştır.

Cümartesi, pazartesi, çarşamba günleri saat 10 dan 18 e kadar müracaat olunabilir.

Şehzadebaşı Polis merkezi arkasında Telefon 22534

Göz Hekimi

Profesör **Dr. Esat Paşa** istanbul Ankara caddesi No. 60

Birinci sınıf mütehassıs **Dr. Süleyman Şükrü** (Hilmi kitaphanesi yanında)

"İLERİ,,

İLK MEKTEP KİTAPLARI

En yeni esaslara göre yazılmış

Alfabeler, kıraatler mükemmel ve yeni Yurt Bilgileri, gramerler.

(CELÂL NURİ ve RAUF AHMET BEYLER)

Deposu: Galata'da Mertebani sokak Kefeli Hürriyet Han

Leylî ve neharî

Kız — Feyziati Lisesi — Erkek

Boğaziçi - Arnavutköy - Çifte Saraylarda

Ana sınıfı - ilk kısım - Orta ve Lise sınıfları

Kayıt için hèr gün mektebe müracaat edilebilir.

Telefon : Bebek 210

Şişli - Kır Sokak

YENİ MEKTEP

Ana - İlk - Orta kısımları - Serbest lisan kurları

Telebe kaydına başladı. Hergün 9 dan 12 ye kadar müracaat kabul olunur.

Ne yapsanız

Pudranız sabit kalır

Lâtif ve nermin çehrelerin teshir ettiği erkekler pek çoktur. Bu sırra vâkıf olan kadınlar her vakit krem köpüğü ile karıştırılmış pudrayı kulanmağa itina ederler. Rüzgârlı ve yağmurlu havalarda veya pek sıcak bir balo salonunda saatlerce baki kalır. Krem köpüğü, pudrayı gayet yapışkan ve gayrimer'î kılmakla beraber parlak, yağlı ve kaba gösteren burun kırmızılığını da izale eder. Tokalon pudrasında, krem köpüğü hususî bir usul dairesinde havalandırılmış en mükemmel pudra ile fennî bir surette karıştırılmıştır. Tokalon pudrası, kadınlara, erkeklerin nazarı takdirini celbeden taze ve narin bir cilt ve genç bir yüz temin eden yegâne pudradır.

SİLİNMUS ECZANELERDE SATILIR

"Fruit Salt" ve "ENO" isimlerile etiketleri fabrikamın alâmeti farikasıdır.

ENO'S 'FRUIT SALT'

İnkıbaz, sıhhat avarizinin menbaidir. Bunu, altmış seneden fazla muvaffakiyeti ile bütün dünyada taninmiş Eno's "Fruit Salt" müstahzarından sabah ve akşam bir bardak su derununda bir kahve kaşigi mikdarinda alarak def'ediniz.

Belsoğukluğu

ve frengiye yakalanmamak için

PROTEJİN

kullanınız. Her eczanede bulunur

Dr. İHSAN SAMİ

Gonokok Aşısı

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 189

Dr. Von EICHBORN

Hali hazırda Beyoğlu'nda İstiklâl caddesinde 323 No. lı Sent Antuan apartımanında ikamet etmektedir. Her gün (9- 10) ve (14 1/2 - 16 1/2) arasında hastalarını kabul eder.

Telefon B. O. 696

Muallime

İtalya'da uzun müddet bulunarak mümarese kesbetmiş, tecrübedide, mesleğinde ihtisas sahibi bir İngiliz muallimesi ingilizce ve fransızca (edebiyat, mükâleme, refakat) dersler vermektedir. «Muallime» rumuzile 2195 Beyoğlu posta kutusuna yazılması.

İstanbul ikinci iflâs memurluğundan: Müflis Kalinikos şirketinin Galata'da Tünel caddesinde 36-41 numarada mevcut malları alacaklıların ittihaz ettikleri karar dairesinde toptan ve açık arttırma ile satış yapılacağından talip olanların 7/2/932 çarşamba günü saat 10 da mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur.

Kız ve erkek

Amelî Hayat Ticaret Lisesi

istanbul, Cağaloğlu - Telefon 23630

Amelî Hayat mektebi Maarif Vekâletinin tasdikına iktiran ederek 2 devreli Ticaret Lisesi olmuştur.

Orta Kısmına İlk mektep mezunları Lise Kısmına Orta mektep mezunları kabul edilir.

Amelî Hayat Ticaret Lisesi

Memleketin iktisadî ve ticarî sahasında en muvaffak unsurları yetiştirmekte devam etmek için lisan ve meslek derslerine son derece kıymt vermiştir. Mektebin yeni derecesine göre mezunları âli ticaret tahsiline devam edebilirler.

Kayıt muamelesine 1 eylûlde başlanmıştır. Kayıt günleri: Cumartesi, pazartesi ve perşembe saat 10 dan 16 ya kadar.

Devlet Matbaası Müdürlüğünden:

İlk mektep kitap listesine dahil olup henüz fiatı tesbit edilmemiş bulunan eserlerin birer nüshasının fiat takdiri için müellif veya bayileri tarafından matbaa müdiriyetine tevdii ve 3 eylûl 932 akşamına kadar fiatı tesbit edilmiyen kitapların listeye konulmıyacağı alâkadaranın malûmu olmak üzere ilân ounur.

Silivri'nin Celâliye üzüm panayırı

11 eylûlden 13 eylûle kadar. Büyük pehlivan güreşleri ve her nevi hayvanat ve zahire, emtiai ticariye ve saire satışları.

Maarif Vekâletinden:

Ankara'da Gazi Terbiye Enstitüsüsünde leylî bir lise açılmıştır. Bu lisenin şimdilik yalnız birinci ve ikinci devre 1 inci sınıfları açılacaktır. Evvelce namzet defterine isimlerini kaydettirmiş olanlarla yeniden kaydedileceklerin eylûlün birinden itibaren mektebe müracaatleri.

Maarif Vekâletinden:

Sıvas'ta Erkek Lisesi civarında yaptırılacak muallim mektebi pavyon binası 27/8/932 tarihinden itibaren 17/9/932 tarihine kadar 21 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakasaya konmuştur.

Münakasaya iktidarı fennî ve malisini isbat eden talipler iştirak edebilecektir. Binanın proje ve şartnameleri her gün öğleden sonra Maarif Vekâleti inşaat dairesinden tedarik edilebilir. Ancak bu evrak ehliyeti fenniyeyi haiz olan müteahhitlere verilir.

Münakasa 17/9/932 tarihine musadif cumartesi günü saat 15 te Maarif Vekâletinde icra edileceğinden talipler mezkûr gün ve saatte müzayede, münakasa ve ihalât kanununa göre tanzim edecekleri teklif mektuplarını inşaat komisyonu riyasetine tevdi edeceklerdir.

Eczacılar, ecza ticarethaneleri, ecza kumusyoncuları ile tıbbî alât ve edevat tüccarlarının nazari dikkatine:

Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinden:

13213 numaralı kararname mucibince bu kararnameye merbut F. listesi muhteviyatı olan bütün kimyevî maddeler, tıbbî müstahzarlar ve tıbbî alât ve edevat Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin müsaadesile ithal olunabilecektir. Evvelce E listesine dahil olarak serbestçe ithali mümkün olan kimyevî maddeler için alâkadarlar mezkûr kararnamenin birinci maddesinde zikredilen komisyona müracaatle sipariş vukuunu isbat ederek eylûl zarfında bunları memlekete ithal edebilirler. Evvelce Vekâlete müracaatle evvelki F listesinde yazılı tıbbî müstahzarlar için sipariş müsaadesi alınmış olduğu takdirde bunların da ithaline müsaade olunacaktır. Bundan böyle F listesine dahil bütün maddeler için siparişten evvel orijinal fatura ve iki sureti bir istidaya raptedilerek Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâetine müracaat edilmelidir. Her ayın yirmisinde o zamana kadar yapılmış müracaatler tetkik edilerek kararname mucibince tayin edilmiş olan hudut dahilinde ithalâta müsaade edileceği ve binaenaleyh müracaatlerin ayın yirmisinden evvel Vekâlette bulunmak üzere yapılması lüzumu ilân olunur.

KAPPS Alman kitapçı, Almna kitapları en ucuz satar. Beyoğlu İstiklâl caddesi 390, İsveç sefareti karşısında

ANKARA'DA

Türk Maarif Cemiyeti idaresinde

Ana ve ilk Mektebi

Yenişehir Necati Bey caddesinde tevsian tadil edilen binada 15 eylûlden itibaren tedrisata ve 1 eylûlden itibare cumartesi, pazartesi ve perşembe gülneri saat 14 ten 18 e kadar kayıt ve tecdidi kayıt muamelesine başlıyacaktır.

Telefon: 2877

Beyoğlun'da Kumbaracı sokağı

Musevi Lisesi

Beşinci sınıf talebenin ikmal imtihanları 6 ilâ 13 ve 9 uncu sınıfın 6 ilâ 18 eylûle kadar icra edilecektir.

İptidai sınıfların ikmal imtihanları 5 ilâ 12 eylûle kadar icra edilecektir. Kayıt muamelesi devam etmektedir.

Ademi iktidar ve bel gevşekliğine

karşı en müessir deva **SERVOIN** haplarıdır. Deposu, İstanbul'da Sirkeci'de Ali Rıza Merkez eczanesidir. Taşraya 150 kuruş posta ile gönderilir. İzmir'de Irgat pazarındaki, Trabzon'da Yeni Ferah ezcanelerinde bulunur.

On kişilik tenezzüh motörü

Yeniköy yazma fabrikası sahibi Vahan Efendiye müracaat.

Telefon Bebek: 12

İstanbul ikinci icra memurluğundan: Bir borçtan dolayı mahcuz ve açık arttırma suretile satışı mukarrer (8400) liralık gayrimübadil bonoları 7/9/932 tarihine müsadif çarşamba günü saat 9-12 arasında İstanbul Esham ve Tahvilât Borsasında satılacağından talip olanların mahallinde bulunacak memuruna müracaat etmeleri ilân olunur.

Zayi — Gaziosmanpaşa orta mektebinden aldığım 1155 numaralı tasdiknamemi zayi ettiğimden ve yenisini alacağımdan eskisinin hükmü kalmamıştır. 92 numaralı Sabri

Umumi neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: Kemal Salih

Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim Şirketi - İstanbul